

Jaarverslaggeving 2022

Stichting Laurens

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Jaarverslaggeving 2022

INHOUDSOPGAVE	Pagina
1.1 Jaarverslag 2022	
1.1.1 Bestuursverslag	1
1.1.2 Verslag Raad van Toezicht	21
1.2 Jaarrekening 2022	
1.2.1 Balans per 31 december 2022	27
1.2.2 Winst- en verliesrekening 2022	29
1.2.3 Kasstroomoverzicht over 2022	30
1.2.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	31
1.2.5 Toelichting op de balans per 31 december 2022	44
1.2.6 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022	54
1.2.7 Toelichting op de winst- en verliesrekening 2022	55
1.2.8 Vaststelling en goedkeuring	64
1.3 Overige gegevens	
1.3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	67
1.3.2 Nevenvestigingen	67
1.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67
1.4 Bijlage	
1.4.1 Bijlagen Zorgbonus verantwoording 2021	68

Jaarverslag 2022

ruimte voor ontwikkeling

Mei 2023

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

CONCEPT JAARVERSLAG 2022 LAURENS

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD Raad van Bestuur	3
1. STRATEGIE EN BELEID	4
1.1 Missie en visie	4
Missie	4
Onze visie	4
Kernwaarden	5
1.2 Meerjarenstrategie 2019 - 2022: Samen voor betere zorg	5
Samenwerken	5
Binden & boeien	7
Leiderschap	8
Gestroomlijnde organisatie	8
Goed wonen en werken	9
Slimmer zorg bieden	9
1.3 Toekomstbestendige ouderenzorg	10
1.4 Duurzaamheid	11
2. ORGANISATIE	12
Kernactiviteiten	12
Werkgebied	12
Structuur	12
3. FINANCIËEL BELEID	13
Kengetallen	14
Financiële instrumenten	14
Risicomanagement	15
4. RELATIES MET BELANGHEBBENDEN	16
4.1 Samenwerkingsrelaties	16
4.2 Medezeggenschap	16
5. BESTUUR	19
Normen van goed bestuur	19
Raad van Bestuur	19
VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	22
Voorwoord	22
Raad van Toezicht	23

VOORWOORD Raad van Bestuur

Ook in 2022 had corona nog impact. Het jaar startte tijdens een harde lockdown, die gelukkig al vrij snel versoepeld werd. In maart vervielen de laatste coronamaatregelen en vervolgens blijken nieuwe maatregelen in de maatschappij niet meer nodig. Binnen onze locaties nemen we eind juni wel nog gedurende een aantal weken maatregelen, rekening houdend met de start van een zomergolf. We houden zoveel mogelijk 1,5 meter afstand en vragen collega's bij grote bijeenkomsten vooraf een zelftest te doen.

Corona is niet weg, besmettingen bij cliënten en collega's blijven voorkomen. Ook het verzuim blijft hoog. Maar met het uitblijven van nieuwe coronagolven, ontstond er weer ruimte voor ontwikkelen en verbeteren.

Zo zijn we gestart met de nieuwbouw van Laurens Borgstede en Laurens Simeon & Anna. We innoveren met de toepassing van Momo BedSense voor meer rust en privacy voor bewoners tijdens de nacht. We werken samen met Duxxie voor het snel kunnen regelen van hulpmiddelen thuis en met Mobile care voor inzet van technologie thuis. In Conforteverband betrekken we het Rotterdams publiek bij 'de zorg van morgen' met een brede campagne.

De noodzaak van toekomstbestendige ouderenzorg is overduidelijk. Samen met vele collega's gingen we in 2021 al in gesprek over een nieuwe strategie voor Laurens die past bij de huidige ontwikkelingen naar passende zorg en langer thuis. In 2022 is dit verwerkt in een nieuwe strategische koers voor de komende jaren: van zorgen voor naar samen leven.

Zelfstandigheid en van betekenis blijven is misschien wel het mooiste dat wij mensen kunnen bieden. Dat gunnen we alle ouderen, het liefst in hun eigen omgeving en met de mensen die hun dierbaar zijn. Dit geeft richting voor onze verdere ontwikkeling, want zo kunnen we met elkaar de ouderenzorg toegankelijk houden. Daar gaan we voor, samen met onze medewerkers, cliënten, naasten, de buurt en andere partijen in de wijk.

En we weten dat het kan. Onze medewerkers hebben zeker de afgelopen jaren laten zien dat zij ondanks zware omstandigheden doen wat nodig is, zien waar het beter kan en altijd blijven ontwikkelen. Daarmee geven zij Laurens ongekende veerkracht. Wat zijn we trots op onze mensen!

Ronald Buijs
voorzitter Raad van Bestuur

Arjan Bandel
lid Raad van Bestuur

1. STRATEGIE EN BELEID

Onze missie staat als een huis. Onze strategie wordt mede bepaald door onze context. De strategie van Laurens was gericht op het realiseren van een stabiele organisatie met tevreden medewerkers, tevreden cliënten en een gezond rendement. Samenwerking is een belangrijk motto daarin. Laurens kwam van ver en deze strategie heeft ons geholpen weer op koers te komen.

Deze strategie bood echter onvoldoende richting voor de toekomst. Onze huidige manier van werken is onhoudbaar. De toenemende zorgvraag en het tekort aan medewerkers vragen anders werken en nieuwe oplossingen. Daarom formuleerden we in 2022 onze visie op een toekomstbestendige ouderenzorg en bepaalden we een nieuwe strategie.

Bij het opstellen van deze strategie zijn ruim 200 collega's betrokken: in online uitvragen, gespreksgroepen en verdiepingssessies hebben zij meegedacht en gereageerd op vragen, dilemma's en voorstellen. Zo is ook de nieuwe strategie van Laurens opnieuw 'samen' ontstaan.

1.1 Missie en visie

Missie

Onze missie is ons vertrekpunt, dit is waarom wij bestaan:

“Laurens stelt mensen in staat om zo zelfstandig en betekenisvol mogelijk te leven als zij ouder worden, herstellen van een ziekte of leren leven met gebreken”.

Onze visie

Van ZORGEN VOOR naar SAMEN LEVEN

- Zelfstandigheid en van betekenis blijven is misschien wel het mooiste dat wij mensen kunnen bieden. Dat gunnen we alle ouderen, het liefst in hun eigen omgeving en met de mensen die hun dierbaar zijn. In het leven en bij het sterven.
- Naasten hebben een essentiële rol in het leven van cliënten en staan dichterbij dan wij ooit kunnen zijn. Daarom sluiten we met onze zorg en ondersteuning aan op het netwerk van de cliënt. We werken vanuit de principes van positieve gezondheid en passende zorg.
- Ons aanbod voor de verschillende (zorg)vragen sluit naadloos op elkaar aan en waar mogelijk ook op het aanbod van onze ketenpartners. We werken hierin intensief samen.
- De cliënten staan centraal, onze collega's staan op 1. We gunnen hen dat ze bevlogen zijn en blijven. Daarom bieden we hen een omgeving waar zij met plezier kunnen werken.
- We onderscheiden ons door de vele ontwikkelmogelijkheden. We zijn professionals en stimuleren elkaar het beste uit onszelf te halen. Met een aantal diensten zijn we landelijk toonaangevend.

Kernwaarden

In 2022 hebben we ook onze kernwaarden met elkaar opnieuw bepaald.

Persoonlijk

We geven om mensen. We zijn oprecht geïnteresseerd in cliënten en collega's. We weten wat hen drijft, wat ze belangrijk vinden en we houden rekening met persoonlijke wensen. Bij ons wordt je gezien en gehoord.

Samen

We gaan het als samenleving echt samen doen. Met cliënten en hun naasten, collega's, ketenpartners en andere organisaties. Zo werken we ook binnen Laurens. Altijd in samenwerking met alle betrokkenen, vanuit gelijkwaardige relaties.

Duidelijk

We zijn open en eerlijk naar cliënten en naar elkaar. Over wat wel kan en niet kan. Bijvoorbeeld over wat we van elkaar verwachten. Wij bieden duidelijkheid: je weet waar je aan toe bent.

1.2 Meerjarenstrategie 2019 - 2022: Samen voor betere zorg

Zoals hierboven beschreven hebben we in 2022 een nieuwe visie, een nieuwe strategie en nieuwe kernwaarden met elkaar bepaald, passend bij de noodzakelijke beweging die we moeten maken. Dit jaarverslag heeft echter betrekking op het jaar 2022 waarin nog de uitvoering van de in 2018 vastgestelde strategie 'Samen voor betere zorg' centraal stond. Deze strategie bestaat uit zes ontwikkellijnen. Hieronder wordt per ontwikkellijn een aantal in 2022 behaalde resultaten beschreven. Voor de rapportage over onze activiteiten op het gebied van kwaliteit wordt verwezen naar ons Kwaliteitsjaarverslag 2022.

Samenwerken

We helpen onze cliënten het meest, wanneer we onze zorg in gezamenlijkheid kunnen bieden. Alleen als er goed wordt samengewerkt met de klant zelf, tussen medewerkers en teams, tussen domeinen en met andere organisaties ontstaat een dienstverlening die door de klant ervaren wordt als logisch en effectief.

Samenwerking in de regio

Laurens werkt met veel partijen samen in de regio. Hieronder worden enkele vormen van samenwerking uitgelicht.

SamenWonen+

Het jaar 2022 is de start geweest van de uitrol Samenwonen+. Laurens heeft van SOW een subsidie toegekend gekregen om in 12 wooncomplexen het concept Samenwonen+ vorm te geven. Hierbij gaat het om de samenwerking Wonen- Zorg - Welzijn te realiseren en te borgen.

De coördinatie Samenwonen+ ligt bij de wijkverpleegkundige werkzaam in of in nabijheid van het betreffende wooncomplex. Het kernteam van Samenwonen+ bestaat uit de wijkverpleegkundige, casemanager dementie, thuisbegeleider, een welzijnswerker van de welzijnsorganisatie in het gebied en een huismeester of woonconsulent van de betreffende wooncorporatie. Het doel is om vanuit preventie en vroegsignalering actief en effectief de ouderen zo gezond en prettig mogelijk langer thuis te laten wonen. Het maandelijks signalen overleg en preventiespreekuur zijn vaste onderdelen van de samenwerking. Het signalen overleg heeft ervoor gezorgd dat het kernteam elkaar goed kan vinden, ieders expertise benut wordt en de bewoners snel geholpen kunnen worden. Het succes van Samenwonen+ heeft ertoe geleid dat in 2023 een uitbreiding van totaal 10 wooncomplexen gerealiseerd kan worden. Niet alleen in Rotterdam, maar ook in Barendrecht en Lansingerland.

Social Hub Barendrecht

De gemeente Barendrecht, Woonzorg Nederland en Laurens gaan bij woonzorgcentrum Borgstede een social hub voor de wijk maken. Een plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar men met elkaar kan eten en drinken, waar ondersteuning geboden kan worden en een verbinding gemaakt kan worden bij een zorg- en/of behandelvraag. Met het Dienstencentrum en de ontmoetingsruimte als fysieke spil en levendig middelpunt in het netwerk. De gemeente Barendrecht zorgt via een subsidie dat de social hub kan worden gerealiseerd. Laurens draagt aan de social hub bij met een projectcoördinator, die samen met de netwerkpartners invulling gaat geven aan de social hub gedachte. Daarnaast zal vanuit Laurens een sociaal beheerder aan de slag gaan om de ontmoetingsruimte te laten bruisen. Op 31 maart 2023 is de social hub officieel geopend.

Convenant Wonen en Zorg Lansingerland

Dit betreft een samenwerking tussen DSW zorgkantoor, gemeente Lansingerland, 3Bwonen, Laurens en Fundis. De partijen die dit convenant ondertekenen willen graag samenwerken om nieuwe geclusterde woonvormen en Wlz plekken te realiseren in Lansingerland. Of dit lukt is afhankelijk van een groot aantal factoren zoals financiering, de arbeidsmarktproblematiek, geschikte locaties om nieuwe plekken te realiseren en werkende woonzorgconcepten die aansluiten bij de behoefte van de 65-plussers. In deze regio heeft Laurens reeds ervaring opgedaan met het realiseren van een geclusterde woonvorm: in locatie Huize Sint Petrus in Berkel en Rodenrijs. Bewoners huren een studio en kunnen gebruik maken van een aanvullend aanbod van ontmoeting en welzijn (WMO), eten & drinken (huurder), schoonmaakhulp (WMO) en een veilige omgeving met zorg (ZvW) nabij. In de plint van het gebouw zit oa een restaurant, kapel en winkeltje. Deze woonvorm heeft meerwaarde voor zowel huurder, gemeente, zorgkantoor als Laurens. Het gaat dan om bijvoorbeeld laagdrempelig ontmoeten, gezamenlijke activiteiten, aanpak eenzaamheid, vroegsignalering en doorstroom woningen in Lansingerland. De 'lessons learned' worden meegenomen in de ontwikkeling van nieuwe woonvormen. Op de website <https://www.dankzijpetrus.nl/verhalen> zijn de ervaringen van bewoners van Huize Sint Petrus te lezen.

Samenwerking Pameijer

Laurens werkt al een aantal jaren op diverse locaties samen met Pameijer. Samen met de locatie Nijeveld is besloten om de huidige samenwerking voort te zetten en uit te breiden.

Laurens stelt aan Pameijer werkervaringsplaatsen beschikbaar voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die gecoacht worden door Pameijer. De werkervaringsplaatsen zijn bedoeld voor aspirant medewerkers die niet in staat zijn om regulier betaald werk te doen.

Verwijshulp010

Verwijshulp010 is de coördinatiefunctie voor zorgvragen namens de ConForte partijen in de regio Rotterdam, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Het doel van Verwijshulp010 is het doorstroomproces te verbeteren tussen de eerste lijn, de ziekenhuizen, VVT instellingen en de GGZ sector, georganiseerd vanuit ConForte. De coördinatiefunctie is bedoeld voor alle niet- medische spoedopnames vanuit de huisartsen en de SEH, ter voorkoming van ziekenhuisopnames en in het kader van de juiste zorg op de juiste plek. Daarnaast bemiddelt Verwijshulp010 de patiënten vanuit de ziekenhuizen, die kortdurend zorg nodig hebben in de VVT. Op 1 december 2022 is Verwijshulp010 uitgebreid naar de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (BAR-regio).

Binden & boeien

Zorg is en blijft mensenwerk. De beschikbaarheid en kwaliteit van onze medewerkers bepaalt de tevredenheid van onze cliënten. Het kunnen binden en boeien van onze medewerkers is daarom essentieel: we willen een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven.

Goede start

Om nieuwe medewerkers een goede start te geven, is in 2020 gestart met het project 'een goede start'. De hoofddoelstelling van dit project is het faciliteren van een effectief en efficiënt onboardingsproces waarin de medewerker zich welkom voelt bij onze organisatie, Laurens als werkgever kent en vanaf de eerste dag de benodigde middelen voor het werk kan gebruiken. Het centrale onboardingsprogramma is begin 2021 opgeleverd en werd vanwege corona geheel 2021 digitaal uitgevoerd. In 2022 konden de introductiedagen gelukkig weer live plaatsvinden. Iedere twee weken vindt een centrale introductiedag voor nieuwe medewerkers plaats. Daarnaast is binnen de domeinen en ondersteunende diensten gestart met aanvullende maatwerkprogramma's. Het volledige onboardingproces, waarin de nieuwe medewerker een warm welkom ontvangt en gedurende 100 dagen actief wordt gevolgd, lijkt een goede bijdrage te leveren aan het terugdringen van de uitstroom in de eerste 6 maanden van het dienstverband. Dit blijkt uit de evaluatie van het onboardingsprogramma (zowel maandelijks als jaarlijks) en de positieve beoordeling hiervan (gemiddeld beoordelen de nieuwe medewerkers het onboardingsprogramma met een 8). T.o.v. 2018 is er sprake van een daling van 5% van de uitstroom in de eerste zes maanden van het dienstverband.

Laurens, dé opleider van de regio.

In 2022 heeft Laurens bijna 1200 studenten in de praktijk opgeleid via diverse MBO en HBO-trajecten. Laurens biedt niet alleen reguliere opleidingen, maar heeft ook in 2022 weer een groot aantal studenten opgeleid via de innovatieve praktijkgestuurd leren route. Hierbij plaatsen wij de school binnen de muren van Laurens en leren studenten direct in de praktijk met praktijkvoorbeelden. Daarnaast zijn we in 2022 gestart met modulair opleiden, waarbij leerlingen de mogelijkheid krijgen om (deel)certificaten te behalen zodat zij bevoegd en bekwaam zijn voor meer voorbehouden en risicovolle handelingen. Laurens heeft de ambitie om

in de komende jaren de studentenaantallen verder te laten groeien en innovatieve leerroutes aan te bieden, zodat binnen Laurens ook in de toekomst de zorg door bevoegde en bekwaame medewerkers is gewaarborgd.

Welslagen

Met WelSlagen volgen deelnemers twintig weken lang een traject dat ze voorbereidt op een BBL-baan in zorg en welzijn. Deze periode bestaat uit wekelijks één dag training en drie dagen praktijkervaring opdoen bij een zorg- of welzijnsinstelling. Zo maken deelnemers kennis met leren en werken in de praktijk. Tijdens het traject is er gerichte aandacht voor taal- en rekenvaardigheden. In 2022 zijn bij Laurens 72 kandidaten gestart met het traject Welslagen. Van deze kandidaten zijn er in totaal 45 (62,5%) gestart met een beroepsopleiding of in een functie bij Laurens werkzaam gebleven. Eind 2022 is zichtbaar geworden dat er uitval is van Welslagen kandidaten, mede vanwege een grote taalachterstand. Op basis van deze observatie is in samenwerking met de Gemeente een extra aanbod (taalcursus) ontwikkeld om toch te proberen om deze kandidaten op termijn bij Laurens te laten werken.

Leiderschap

We investeren in onze leidinggevenden omdat leiderschap cruciaal is om te sturen, succesvol samen te werken, onze resultaten te halen en een aantrekkelijke werkgever te zijn.

Sterk leiderschap is belangrijk, zeker in een organisatie die zo in beweging is als Laurens. Het leiderschapsprogramma van Laurens is een reis waarin leidinggevenden zichzelf beter leren kennen en meer leren over wat nodig is om doelen te behalen. Het programma bestaat uit verschillende ontwikkelreizen afhankelijk van de functie. In 2022 hebben alle leidinggevende (hiërarchisch en functioneel) de ontwikkelreizen goed doorlopen en afgerond. De reizen zijn door de leidinggevenden als zeer positief ervaren. Ook is er een lichte toename zichtbaar in de waardering van de leidinggevenden door medewerkers in het medewerkersonderzoek (score 7,3 in 2022 ten opzichte van score 7,1 in 2021). De basisreis wordt twee keer per jaar aangeboden, zodat ook nieuwe leidinggevende het programma doorlopen. Daarnaast wordt de basisreis aangevuld met een facultatief aanbod dat vanaf Q1 2023 wordt ingezet.

Gestroomlijnde organisatie

Om alle ambities waar te kunnen maken moeten we onze bedrijfsvoering optimaliseren.

Managementinformatie

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan het ontsluiten van onze belangrijkste basissystemen, zodat de data kon worden verzameld in een Google dataplatform. Met behulp van de analysetool Looker is een dashboard met stuurinformatie ontwikkeld. Het dashboard bestaat uit vier kwadranten, te weten: financieel; HR leren & innoveren; klant & kwaliteit en operationeel. Met het dashboard hebben de leidinggevenden realtime inzicht in de belangrijkste stuurinformatie.

Serviceportaal

Vanuit de wens om één centraal loket voor vragen, meldingen en informatie te creëren voor alle medewerkers van Laurens is in 2021 gestart met het opzetten van een serviceportaal. Per

november 2022 is het serviceportaal volledig operationeel voor alle medewerkers van Laurens. Het serviceportaal bestaat uit een digitaal portaal en een fysiek serviceplein team dat op werkdagen van 8 tot 5 zowel telefonisch als per mail en fysiek bereikbaar is voor alle medewerkers van Laurens. In de avond en nachten wordt gebruik gemaakt van de reguliere spoeddiensten.

Goed wonen en werken

Uitgaand van de toekomstige zorgvraag, zijn we gaan bepalen welke woon- en zorgconcepten tegemoetkomen aan die zorgvraag. Wat zijn de wensen en behoeften van verschillende doelgroepen en welke eisen stelt dit aan onze gebouwen?

In 2019 hebben we een strategisch vastgoedplan ontwikkeld welke aansluit bij de strategie van Laurens. Het strategisch vastgoedplan vertalen we in concrete projecten/doelstellingen, die we vervolgens op basis van (financiële) haalbaarheid implementeren. Zo is medio 2022 de nieuwbouw gestart van Laurens Borgstede in Barendrecht. Deze nieuwbouw is een ontwikkeling van Woonzorg Nederland. Laurens huurt het gebouw voor de huisvesting, zorg en begeleiding van ouderen met een intensieve zorgvraag. Met 99 ruime appartementen, gezellige buurtkamers en moderne (zorg)faciliteiten is het nieuwe Borgstede een fijne plek om te wonen, werken en verblijven. Ook is in oktober 2022 de nieuwbouw van woonzorgcomplex 'Simeon & Anna' in Rotterdam-Zuid officieel van start gegaan. In opdracht van Woonzorg Nederland wordt een woonzorgcomplex met 137 woningen aan de Strevelsweg gebouwd. Daarvan zijn er 130 bedoeld voor intramurale zorg en zeven als zelfstandig appartement. Tenslotte is in 2022 gestart met de renovatie van locatie Borgsate in Schiebroek. De renovatie wordt uitgevoerd in zeven verschillende fasen. Hierdoor kunnen de bewoners en medewerkers in Borgstede blijven wonen en werken. Daarnaast zijn we in 2022 gestart met de herijking van ons strategisch vastgoedplan, mede om opnieuw de benodigde capaciteit te bepalen gezien de ontwikkeling naar scheiden wonen en zorg. In het tweede kwartaal van 2023 wordt het nieuwe strategisch vastgoedplan vastgesteld.

Slimmer zorg bieden

Verbeteren en innoveren is essentieel om toe te werken naar een toekomstbestendige ouderenzorg. We willen steeds meer mensen kunnen helpen en dus nieuwe arbeidsbesparende oplossingen vinden. Zorgtechnologie en e-health zijn belangrijke middelen daarin. Verbeteren en innoveren staan ten dienste van onze visie: cliënten helpen zoveel mogelijk zelf het leven te leiden dat zij willen. Volop inzetten op zelfredzaamheid en zelfregie dus. Wetend dat we daarmee ook kostbare tijd van collega's vrijmaken die kan worden ingezet waar het wel nodig is. De afgelopen jaren is binnen Laurens op verschillende manieren vernieuwd en verbeterd. Zo hebben inmiddels 48 collega's de Lean Greenbelt opleiding gevolgd, in september zijn opnieuw 24 collega's gestart. Zij herkennen verspilling en leren hoe je gestructureerd processen kunt verbeteren. Daarnaast hebben we middels de methode van het Verbeterlab, gebaseerd op design thinking, al zo'n 50 collega's opgeleid als veranderaar. Zij krijgen een methode aangereikt waarmee ze zelf en/of als team in staat zijn hun ideeën verder te ontwikkelen en te realiseren. Daarnaast wordt met name binnen Thuiszorg design thinking in de vorm van sprints gebruikt om te komen tot innovatieve oplossingen. Zo is gewerkt aan een prototype van Laurenstube (online platform met video's over zorg en hulpmiddelen).

Op verschillende plekken zijn nieuwe hulpmiddelen of technologie geïntroduceerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- de Momo BedSense. Dit is een sensor gekoppeld aan een app, die overzicht biedt van alle bewoners op de afdelingen. Zonder de kamer in te hoeven weet de zorg wie veilig in bed is (en ademt), wie onrustig is of uit bed gaat / zal gaan. Inmiddels is de Momo BedSense op vier locaties geïmplementeerd en wordt een inventarisatie uitgevoerd of het effectief is dit op meerdere locaties te implementeren. Dit zal dan moeten resulteren in minder inzet van personeel;
- de hulpmiddelentas met als doel de zelfstandigheid van de Thuiszorg cliënt vanaf de intake bevorderen met behulp van passende hulpmiddelen.
- de medicijndispenser die automatisch op de juiste momenten een zakje pillen en tabletten in de goede samenstelling en dosering aanbiedt. Hierdoor wordt voorkomen dat een cliënt een dubbele dosis neemt of een inname overslaat of te vroeg inneemt. Inmiddels hebben 133 Thuiszorg cliënten een medicijndispenser.
- de VRRelax is een wetenschappelijk gevalideerde Virtual Reality app, speciaal ontwikkeld voor mensen met mentale en fysieke klachten. Het is niet alleen een ontspanningstool tegen stress, burnout, angst en somberheid, maar ook een afleidingstool voor pijn, lichamelijk ongemak en medisch technische handelingen. Op locaties De Schans en Delfshaven wordt de VRRelax ingezet voor medewerkers. De inzet van de VR-bril moet leiden tot een vermindering van stress (en preventie van uitval).

1.3 Toekomstbestendige ouderenzorg

In 2022 hebben we een nieuwe visie en strategie bepaald. Deze nieuwe visie 'Van ZORGEN VOOR naar SAMENLEVEN' staat beschreven in paragraaf 1.1. Onze aanpak om deze visie te realiseren bestaat uit de volgende vijf pijlers.

Per pijler zijn voor 2023 concrete jaarresultaten bepaald. Voorbeelden hiervan zijn:

- In de thuiszorg formuleren we bij 25% van de cliënten ook doelen over de inzet van mantelzorg.
- Bij CVA revalidatie leggen we de afspraken over participatie van naasten vast in het behandelplan.
- We breiden de inzet van de MomoBedSense uit naar zes verpleeghuizen.
- We groeien van 15 naar 150 cliënten met Volledig Pakket Thuis (VPT).
- Om drempelloze zorg te realiseren, gaan we over naar één systeem voor roosteren en het cliëntdossier: ONS van Nedap.
- Alle teams zetten tenminste één teamversterker in voor hun eigen ontwikkeling.
- In alle domeinen wordt gewerkt aan een betere werkwijze voor roosteren. In de thuiszorg wordt een pilot uitgevoerd met betrekking tot zelfroosteren van openstaande diensten in ONS.
- We leiden tenminste 400 leerlingen en 800 stagiaires op, waarvan 80% vervolgens kiest voor werken bij Laurens.

1.4 Duurzaamheid

Laurens heeft op 16 juni 2022 samen met andere zorgaanbieders in de Rotterdamse regio de Green Deal Duurzame Zorg Rijnmond 2022-2025 ondertekend. Met het tekenen van de Green Deal hebben wij afgesproken werk te gaan maken van duurzaamheid. Dat is ook hard nodig, want de zorg is in Nederland verantwoordelijk voor 7% van alle CO₂-uitstoot. Die CO₂-uitstoot moet snel omlaag, willen we deze planeet ook voor toekomstige generaties leefbaar houden. Binnen Laurens hebben we niet eerder structureel werk gemaakt van duurzaamheid. Daar gaan wij nu verandering in brengen.

Concreter: met het tekenen van de Green Deal hebben we beloofd uiterlijk eind 2023 het niveau van het bronzen keurmerk van de Milieuthermometer van het Milieuplatform Zorg te gaan halen. Om dit niveau te behalen zijn we met de volgende thema's aan de slag gegaan:

- CO₂-reductie: we ontwikkelen routekaarten voor verduurzaming van al ons vastgoed, te beginnen met de panden in eigendom;
- Circulaire bedrijfsvoering: we onderzoeken hoe we meer circulair kunnen werken door bijvoorbeeld afval te scheiden en te kiezen voor middelen die hergebruikt zijn of kunnen worden (reusables in plaats van disposables);
- Medicijnen uit afvalwater: door bijvoorbeeld alert te zijn op correcte afvoer van cytostatica en restjes vloeibare medicijnen niet weg te spoelen in de gootsteen;
- Gezond makende leef- en werkomgeving en milieu: denk hierbij bijvoorbeeld aan de luchtkwaliteit, het voorkomen van het gebruik van schadelijke stoffen in bijvoorbeeld textiel en schoonmaakmiddelen en het stimuleren van schoon en zuinig vervoer;
- Leren van anderen: om te kunnen leren van anderen zijn wij aangesloten bij Actiz netwerk duurzaamheid, Conforte netwerk duurzaamheid en de Groene Zorgalliantie.

2. ORGANISATIE

Kernactiviteiten

Laurens is een grote aanbieder van wonen, diensten en zorg in Rotterdam en omstreken. Een grote zorgorganisatie met een kleinschalige aanpak, dicht bij mensen in de buurt waar zij wonen. We bieden zorg en dienstverlening die met onze cliënten meegroeit, in iedere levensfase.

Met bijna 7.000 medewerkers werkzaam in 30 woonzorgcentra en 13 locaties voor dagbesteding leveren wij wonen, diensten en zorg aan met name ouderen in Rotterdam en omstreken. Tevens wordt dagelijks bij bijna 8.000 cliënten zorg en diensten aan huis geleverd.

Werkgebied

Laurens richt zich op zorg, welzijn, dienstverlening en wonen vanuit de gemeenten Rotterdam, Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland. Het betreft de zorgkantorregio's Rotterdam, Zuid-Hollandse Eilanden en Delft-Westland-Oostland.

Structuur

Laurens is een stichting en wordt geleid door een Raad van Bestuur waarop toezicht wordt gehouden door een Raad van Toezicht.

Onze organisatiestructuur is gebaseerd op een clustering van expertise in domeinen. Elk domein bestaat uit één type klantproces dat een eigen dynamiek en werkwijze kent. Het betreft de domeinen:

- Thuiszorg voor de (specialistische) zorg aan huis
- Revalidatie en Herstel voor revalidatie voor ouderen en zorg in de laatste levensfase
- Wonen met Zorg

De domeinen Wonen met Zorg en Thuiszorg worden elk geleid door een duaal directieteam bestaande uit een directeur Zorg en een directeur Bedrijfsvoering. Het domein Kortdurende Zorg wordt geleid door een directeur.

Daarnaast hebben wij een aantal ondersteunende diensten. Het betreft Finance & Control, Human Resources, Informatisering & Automatisering, Strategie Beleid Innovatie & Communicatie, Zorgverkoop en Facilitair Bedrijf & Vastgoed. De ondersteunende diensten worden elk geleid door een manager.

Laurens is enig aandeelhouder van de Laurens Houdstermaatschappij BV (Iege BV) en de Laurens Horeca BV. De Laurens Horeca BV heeft ten doel het exploiteren van horecadiensten binnen onze locaties.

3. FINANCIËEL BELEID

De opbrengsten over het boekjaar 2022 bedragen € 364 miljoen en het jaar 2022 is afgesloten met een negatief resultaat van € 3,1 miljoen (2021: € 8,7 miljoen positief). Ultimo 2022 bedroeg de solvabiliteit (weerstandsvermogen) 28,7% (2021: 29,4%). De liquiditeit is verder gestegen in 2022, waardoor de weerstand op korte termijn (mede vanwege de gelijkblijvende beschikbare kredietruimte) verder is toegenomen.

Op basis van de liquiditeitsplanning is de beschikbare ruimte voor 2023 ruim voldoende en leidt niet tot een aanvullende financieringsbehoefte, respectievelijk een liquiditeits- of kasstroomrisico. Op basis van liquiditeitsprognoses wordt de liquiditeit gemonitord en indien nodig bijgestuurd.

Het negatieve resultaat over 2022 kent in hoofdzaak een paar oorzaken:

- Door de gevolgen van de coronapandemie kampte Laurens in met name het eerste halfjaar met leegstand in zowel de intramurale verpleeghuiszorg als bij Revalidatie en Herstel. De gemiste opbrengsten werden in 2022 niet meer gecompenseerd vanuit de corona compensatie maatregelen
- De nieuw afgesloten CAO leidde tot hogere personele kosten dan vanuit de tarieven in 2022 kon worden gedekt.
- Het relatief hoge ziekteverzuim zorgde in 2022 voor een grote inhuur van personeel niet in loondienst. De extra kosten hiervoor werden niet gedekt door de tarieven of de corona compensatiemaatregelen.
- In de wijkverpleging was in 2022 sprake van structureel niet kostendekkende tarieven. Het in 2022 afgesloten Integraal Zorg Akkoord heeft voor 2023 geleid tot tariefsaanpassingen die voor wijkverpleging wel kostendekkend zijn.
- De algehele inflatie in 2022 heeft ook voor Laurens tot forse kostenstijgingen geleid in o.a. energie en materialen. Deze kostenstijgingen zijn niet gecompenseerd in de tarieven.

In de opbrengsten zijn tevens enkele positieve vaststellingen van opbrengsten uit 2021 verantwoord. De subsidies zijn in 2022 van een vergelijkbare omvang als in 2021.

De ratio's van Laurens, op basis van de jaarrekening 2022, zijn opgenomen in onderstaande tabel. De sectornormen zijn ontleend aan externe informatie.

	Definitie	Sector norm	2022	2021	2020	2019	2018
Solvabiliteitsratio	Eigen vermogen / totaal vermogen	> 20%	28,7%	29,4%	26,9%	22,3%	19,1%
Vermogensniveau	Eigen vermogen / totaal bedrijfsopbrengsten	> 15%	13,5%	14,2%	12,7%	10,5%	9,4%

Rentabiliteit	Resultaat / totaal bedrijfsopbrengsten	> 1,5%	-0,9%	2,4%	2,9%	1,7%	1,2%
Liquiditeitsratio	Vlottende activa / vlottende passiva	> 1	0,9	1,1	1,0	0,7	0,5

Kengetallen

	2022	2021	2020	2019	2018
FTE	3.799	3.853	3.743	3.697	3.519
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	€ 355,9 miljoen	€ 355,2 miljoen	€ 324,2 miljoen	€ 304,8 miljoen	€ 282,6 miljoen
Resultaat	-€ 3,1 miljoen	€ 8,7 miljoen	€ 99 miljoen	€ 5,2 miljoen	€ 3,7 miljoen

Financiële instrumenten

Het gevoerde treasurybeleid heeft een defensief karakter, waarin gestreefd wordt naar lage en voorspelbare rentelasten. We streven naar rentelooptijden waarbij vervaldatum in de tijd gespreid worden. Complexe financiële producten met onvoorzienbare risico's zetten we zeer beperkt in. Voor een in 2008 aangetrokken lening met flexibele rente is een renteswap aangegaan voor de duur van de looptijd van de lening met als doel om het renterisico af te dekken.

Verwachtingen

De VVT-sector staat voor een reeks van uitdagingen. Gewijzigd kabinetsbeleid heeft in 2022 een streep gezet door plannen om het aantal intramurale plaatsen uit te breiden. De oplossingen om de zorgvraag van de toekomst aan te kunnen, zijn gelegen in de ontwikkeling van andere woonvormen, die gericht zijn op langer thuis en scheiden van wonen en zorg. Dit stelt ook Laurens voor nieuwe vragen omtrent de vastgoedopgave voor de toekomst. Gestart is met de herontwikkeling van het strategisch vastgoedplan, dat antwoord moet bieden op de wijze waarop wij verwachten dat de zorgvraag zich gaat ontwikkelen in ons verzorgingsgebied. Dit zal naar verwachting ook leiden tot een financieringsaanvraag in de tweede helft van 2023.

Daarnaast is het noodzakelijk om te komen tot een nieuw bedrijfsmodel. De personeelstekorten in de zorg en ook bij Laurens nemen toe. De huidige graad van inhuur is niet gewenst om robuust de toekomst in te gaan. Daarom ontwikkelt Laurens nieuwe zorgconcepten, waarbij een combinatie van bezinning op de zorglevering en een toename van informele zorgverlening door de maatschappij moet leiden tot een beheersing van de personele kosten. Daarnaast zetten wij in op technologische ondersteuning van de zorg om zoveel mogelijk digitaal (ondersteund) en op afstand zorg te verlenen. Ondertussen wordt en zal blijvend worden gewerkt aan het aantrekkelijk maken van ons werkklimaat, door te investeren in werkplezier en een fijne en ondersteunende werkomgeving. Daarnaast houden wij blijvend aandacht voor en investeren wij in een daling van het ziekteverzuim.

Mede als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen wordt ook Laurens geconfronteerd met toename van energiekosten en algemene prijsverhogingen. Daarnaast voelen wij ook de maatschappelijke verplichting om onze voetafdruk te verkleinen. Inzet van duurzaamheidsmaatregelen in combinatie met het tegengaan van verspilling en doorlichting van onze materiële kosten moet leiden tot een zo beperkt mogelijke verhoging van de kostenstructuur richting de toekomst.

Voor het jaar 2023 is een positief resultaat begroot. Zoals hierboven aangegeven zijn de ontwikkelingen in de VVT-sector, de zorgvraag en de arbeidsmarkt groot. Dit vraagt van ons om continu scherp aan de wind te zeilen. Met de zorgkantoren hebben wij afspraken kunnen maken over de inzet van de hardheidsclausule in 2023, waarmee een eventueel negatief resultaat in de Wlz-sector kan worden gedempt.

Mede als gevolg van de lage afschrijvingslasten blijven de netto kasstromen positief. Voor 2023 is de omvang van de investeringen gelijkgesteld aan het niveau 2022. De herontwikkeling van het strategisch vastgoedplan en de daarmee samenhangende herijking van de onderhoudsopgave brengt in beeld welke investeringen in de toekomst nodig zijn. Ondertussen gaan wij wel door met ingezette grote renovaties. De huidige financiering zal gecontinueerd worden.

Risicomanagement

Risico's doen zich dagelijks voor in de organisatie. Laurens heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een risicomanagementproces. Rapportage op risico's (van financiële, fiscale, informatiserings- en andere ondersteunende processen) maakt onderdeel uit van de planning & control-cyclus. De domeinen en bedrijfsvoering benoemen in hun kwartaalrapportage de incidenten en risico's, die impact hebben op (een groot deel van) de organisatie. Gedurende 2022 zijn kwartaalrapportages opgesteld. Deze rapportages worden besproken met het bestuur.

Wij investeren in een goede balans van soft en hard controls in de organisatie. Enerzijds borgen processen en procedures de toebedeelde bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de organisatie. Anderzijds wordt in het directieteam, MT's en onderlinge overleggen dagelijks gestuurd op strategische, tactische en operationele risico's. Met elkaar worden afwegingen gemaakt om risico's te beheersen, te mitigeren of te aanvaarden. De komende periode zal verder worden geïnvesteerd in de risicobeheersing van de organisatie, waarbij in gezamenlijkheid de risico's verder in beeld worden gebracht en van beheersmaatregelen voorzien. Belangrijkste risico's die in 2022 zijn benoemd zijn de gevolgen van de coronapandemie, het hoge ziekteverzuim met in samenhang daarmee de inhuur van personeel en het blijvend voldoen aan de kwaliteitskader in de feitelijke levering van zorg. In 2023 zijn de daling van ziekteverzuim en inhuur en investeren in kwaliteit belangrijke aandachtspunten.

4. RELATIES MET BELANGHEBBENDEN

4.1 Samenwerkingsrelaties

Wij onderhouden met alle regionale en landelijke relevante organisaties formele en informele contacten. Het betreft onder andere overheden, zorgorganisaties (zoals collega VVT-organisaties, VG, GGZ, thuiszorg, ziekenhuizen, huisartsen en gezondheidscentra), welzijnsorganisaties, woningcorporaties, brancheorganisaties en zorgkantoren.

Net als collega-organisaties zien we de meerwaarde van intensieve samenwerking, juist in een tijd waarin de ouderenzorg in transitie is.

Laurens is aangesloten bij de netwerkorganisaties voor VVT-organisaties in ons werkgebied. Het betreft:

ConForte

ConForte is de brancheorganisatie van zorgondernemers op het terrein van verpleging, verzorging en thuiszorg in de regio Rotterdam. We bundelen kennis en ervaring. Zo zorgen we voor een krachtig netwerk. Dat is ook de betekenis van onze naam: met kracht.

Archipel ZHE i.o.

Archipel is een netwerkorganisatie in oprichting, die de VVT-organisaties op de Zuid-Hollandse Eilanden (ZHE) verbindt. Dit met het oog op het blijven bieden van kwalitatieve, toegankelijke en betaalbare zorg voor nu en in de toekomst.

4.2 Medezeggenschap

Als bestuur van Laurens overleggen we regelmatig met de medezeggenschapsorganen. We waarderen hun inbreng en betrekken deze in beleid. De zienswijze en feedback van personeel, cliënten en participanten helpen ons in het bepalen van de juiste keuzes, het aanscherpen van besluiten en het waar nodig bijsturen van de uitvoering.

Cliëntenraden

Laurens heeft 25 decentrale cliëntenraden en een centrale cliëntenraad. Voor de 23 cliëntenraden, die hebben ingestemd, heeft het bestuur de Medezeggenschapsregeling vastgesteld. In deze regeling wordt onder andere de structuur van de cliëntmedezeggenschap geregeld. Twee cliëntenraden hebben niet ingestemd met de regeling. Voor één van deze cliëntenraden heeft Laurens inmiddels vervangende toestemming van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden om de medezeggenschapsregeling ook voor deze cliëntenraad van toepassing te verklaren. Met de andere cliëntenraad, die niet heeft ingestemd, zijn we nog in overleg.

Cliënten zijn het bestaansrecht van Laurens. Het uitgangspunt van cliëntmedezeggenschap is deze zo dicht mogelijk bij de cliënt te organiseren. Vanwege de grootte van de organisatie en conform de Laurens medezeggenschapsregeling, worden voorgenomen besluiten die locatie-

(domein Wonen met Zorg), danwel domeinoverstijgend (Kortdurende Zorg, Thuiszorg) zijn, voorgelegd aan de Centrale Cliëntenraad (CCR). Op lokaal niveau worden de onderwerpen die direct raken aan de dagelijkse kwaliteit van zorg en het welbevinden van de cliënt, met de betreffende decentrale cliëntenraden besproken.

Centrale Cliëntenraad

De CCR Laurens is samengesteld uit vertegenwoordigers van de decentrale cliëntenraden, meestal de voorzitters van deze raden. Niet alle cliëntenraden maken gebruik van het recht van voordracht, maar alle decentrale raden worden tijdig en volledig door de CCR ingelicht over de onderwerpen die op de agenda staan en geraadpleegd over het in te nemen standpunt.

In het najaar van 2022 heeft de voorzitter van de CCR, de heer W.R. Remmelink, zijn functie neergelegd. Dhr. J.J. Tielen neemt de rol van voorzitter CCR voorlopig op interim-basis op zich. Het dagelijks bestuur bestaat na de voorzitterswisseling uit drie leden: voorzitter a.i., vicevoorzitter en een CCR-lid.

In 2022 zijn er acht formele overlegvergaderingen tussen de CCR en de Raad van Bestuur geweest en acht onderlinge (huishoudelijke) vergaderingen.

Daarnaast heeft het dagelijks bestuur van de CCR in november 2022 een themadag georganiseerd rondom vrijwilligers en diversiteit, waar naast cliëntenraadsleden ook medewerkers vanuit diverse geledingen van de organisatie met affiniteit voor het onderwerp, participeerden.

In 2022 heeft de CCR geadviseerd en/of ingestemd inzake de navolgende onderwerpen:

- rookbeleid voor cliënten
- voorgenomen benoeming Manager Facilitair Bedrijf & Vastgoed
- verlenging benoeming Voorzitter Raad van Bestuur a.i.
- profiel voorzitter Raad van Bestuur
- procedure werving voorzitter Raad van Bestuur
- jaarrekening 2021
- benoeming voorzitter Raad van Bestuur
- werkwijze voor het cliënttevredenheidsonderzoek voor 2022 en 2023
- beleid brandveiligheid
- interieurhandboek doelgroep PG
- functieprofiel klachtenfunctionaris
- klachtenregeling cliënten
- kwaliteitsplan 2023
- begroting 2023

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) van Laurens bestond in 2022 na algehele verkiezingen uit 19 leden.

In 2022 hebben het bestuur en de Ondernemingsraad frequent overleg gehad. Naast de 8 overlegvergaderingen heeft het bestuur 8 keer informeel overleg gehad met de OR. In 2022

heeft de OR onder andere geadviseerd over de benoeming van de voorzitter Raad van Bestuur en de overgang van het schoolteam, en ingestemd met de overgang van het domein Thuiszorg naar Masters in Vitaliteit als arbodienstverlener en met de verlenging van het contract met De Arbodienst (voorheen ENGRY) voor de andere domeinen en ondersteunende diensten. Tevens heeft de OR ingestemd met vier beleidsstukken voor wat betreft fysieke belasting.

Professionele Adviesraad

Sinds eind 2018 kent Laurens een professionele adviesraad (PAR). Alle 15 vakgroepen binnen Laurens zijn hierin vertegenwoordigd. De PAR geeft vanuit multidisciplinaire (gecombineerde beroepsinhoudelijke) perspectieven gevraagd en ongevraagd advies aan de Raad van Bestuur over aangelegenheden die betrekking hebben op welzijn, zorg en behandeling.

In 2022 zijn er adviezen over verschillende onderwerpen gegeven zoals dagritme en rookbeleid. Tevens heeft de PAR instemming gegeven aan het Kwaliteitsplan 2023. De PAR wil in 2023 in een andere vorm verder gaan en is hierover in gesprek met de Raad van Bestuur.

Raad van Participanten

De Raad van Participanten (RvP) bestaat uit leden van levensbeschouwelijke en maatschappelijke groeperingen die bij onze locaties betrokken zijn. Door de RvP blijven mensen betrokken bij Laurens, die stevige banden hebben met lokale, kerkelijke en andere maatschappelijke gemeenschappen. De RvP is een adviesorgaan van en voor Laurens op het gebied van de grondslag, doelstelling en identiteit van de organisatie en komt in principe twee keer per jaar bijeen. Vanwege de COVID-crisis is de Raad slechts een keer (23 november) bijeen geweest. Tijdens deze vergadering is afscheid genomen van de voorzitter Marc Bollerman en is mevrouw Rita Leijendekker benoemd tot interim-voorzitter. Tevens zijn de beweegredenen van de tijdelijke vacaturestop bij de behandelaren, waar onder de geestelijke verzorging, uitgebreid besproken.

5. BESTUUR

Normen van goed bestuur

Laurens hecht grote waarde aan maatschappelijke verantwoording en verankering en wil de besturing dan ook afstemmen op hedendaagse denkbeelden. Wij onderschrijven de aanbevelingen met betrekking tot goed bestuur, goed toezicht en adequate verantwoording uit de Zorgbrede Governancecode, zoals opgesteld door de Brancheorganisatie. De code passen wij dan ook integraal toe.

Raad van Bestuur

Samenstelling

Per 1 januari 2018 wordt Laurens bestuurd door twee bestuurders. Tot 1 november 2022 is de positie van voorzitter Raad van Bestuur interim ingevuld.

De Raad van Bestuur kende in 2022 de volgende samenstelling:

Naam	Bestuursfunctie	Nevenfuncties
Ronald Buijs	voorzitter RvB (vanaf 1-11-'22)	lid RvT Rivas Zorggroep vice-vz RvT Santé Partners
Arjan Bandel	lid RvB	bestuurder familiehuis Daniel den Hoed
Jolanda Wakkerman	voorzitter RvB ai (tot 1-11-'22)	lid RvT I - Hub lid RvC Zorgpartners Midden Holland

De Raad van Bestuur verricht haar taken op grond van de statuten en het reglement. Het bestuur is verantwoordelijk voor het totale beleid en voor de algehele aansturing. Zij dient primair het belang van de organisatie in relatie tot haar maatschappelijke taak als zorgverlener.

De Raad van Bestuur is rechtstreeks verantwoording verschuldigd aan de Raad van Toezicht over de algehele gang van zaken binnen de organisatie.

De Raad van Bestuur is gesprekspartner van de Raad van Toezicht. De Raad van Bestuur is tevens gesprekspartner voor de Ondernemingsraad, de Centrale Cliëntenraad, de Professionele Adviesraad en de Raad van Participanten.

De Raad van Bestuur is open over nevenfuncties. Daarnaast zorgt de Raad van Bestuur ervoor dat er geen (schijn van) strijdigheid ontstaat tussen persoonlijke belangen en de belangen van de organisatie. In het verslagjaar is geen sprake geweest van belangenverstrengelingen.

Honorering

De Raad van Bestuur werd betaald conform de WNT.

Raad van Bestuur - directieteam

Conform onze besturingsfilosofie vindt besluitvorming plaats door de Raad van Bestuur, gehoord hebbende het directieteam. Het directieteam is hiermee een voorbereidend overleg. Het directieteam bestond in 2022 uit de Raad van Bestuur, de domeindirecteuren en de managers van de ondersteunende diensten.

Vergaderingen

Het directieteam vergadert wekelijks op een vast tijdstip. In deze vergadering wordt het beleid voorbereid, besproken, gecoördineerd en afgestemd. De Raad van Bestuur vergadert wekelijks direct aansluitend aan het overleg met het Directieteam. In deze bestuursvergadering vindt de formele besluitvorming plaats.

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Voorwoord

Laurens heeft in 2022 haar visie en strategie op toekomstbestendige ouderenzorg vastgesteld: van zorgen voor naar samen leven. Daarmee zet Laurens een nieuwe beweging in, waarin samenwerken met cliënten, naasten, de buurt en andere partijen in de wijk nog meer vanzelfsprekend wordt.

We staan achter deze strategie en zien in onze gesprekken in de organisatie hoe belangrijk het is om de beweging te maken. Voor iedereen is duidelijk dat de ouderenzorg op de huidige manier georganiseerd niet houdbaar is. Tegelijkertijd roept dit voor medewerkers vragen op over hoe dan wel, zij worden nu al dagelijks geconfronteerd met de grote krapte op de arbeidsmarkt. En we zien bij cliënten en naasten ook vragen over wat zij mogen en kunnen verwachten. Niet alleen Laurens, ook de maatschappij moet de beweging maken naar echt samen gaan leven. Waarbij de hele maatschappij gaat bijdragen aan een betekenisvol leven voor iedereen.

In 2022 stond de bedrijfsvoering onder grote druk. Mede door corona kwamen er minder cliënten en het verzuim bleef hoog. Hoewel in de loop van het jaar de resultaten verbeterden, is het niet gelukt een financieel positief resultaat te realiseren. Dat maakt de beweging nog meer urgent. Die gaat ook helpen in het realiseren van een gezonde bedrijfsvoering, zodat Laurens kan blijven investeren in de toekomst.

Tenslotte sloten we in 2022 ook de interim bestuursperiode af, we danken Jolanda Wakkerman voor haar inzet. Ze was als interim bestuurder zeer betrokken bij Laurens, de medewerkers en de noodzakelijke beweging die ingezet moet worden. Op 1 november is Ronald Buijs gestart als voorzitter Raad van Bestuur, waarmee Laurens weer een vaste Raad van Bestuur heeft. Belangrijk, want dat geeft continuïteit en daarmee vertrouwen in het kunnen realiseren van de gekozen richting.

Namens de Raad van Toezicht,

Pieter de Kort
voorzitter

Raad van Toezicht

Samenstelling

De Raad van Toezicht bestond ultimo 2022 uit zes leden. Eén lid is benoemd op voordracht van de Centrale Cliëntenraad.

RvT	Aandachtsgebied	Nevenfuncties
P.H.E.M. de Kort voorzitter RvT voorzitter remuneratiecie 1-1-2016/31-12-2023	Algemene bestuurlijke zaken Werkgeversfunctie RvB	Voorzitter RvT KwadrantGroep Vice-voorzitter RvT Pantein zorggroep (tot 1-10-'22) Voorzitter RvT Museumpark HeiligLandStichting Orientalis Voorzitter Stichting Ondernemersfonds Wijk bij Duurstede Vice-voorzitter RvT EersteHulpStichting Nijmegen Berg en Dal Voorzitter RvB Jeroen Bosch ziekenhuis ai (vanaf 10-10-'22) Directeur PHEM de Kort, Strategie, bestuur, toezicht
W.M.U. van Grevenstein lid RvT lid cie K&V 10-4-2017/31-12-2025	Kwaliteit & veiligheid	Chirurg UMCU
H.B.M. Grobbink (voordracht CCR) lid RvT vz cie K&V 10-4-2017/9-4-2025	Zorg & cliënten (Kwaliteit & veiligheid)	Lid bestuur Pax Intransibus Lid Raad van Toezicht Home Instead Amsterdam Eenmanszaak Atelier De Wilde Parel
P.A.W. Lamers lid RvT lid auditcie 10-4-2017/9-4-2025	Bedrijfsvoering & markt	Voorzitter College van Bestuur Stichting Scholengroep Spinoza Lid Raad van Toezicht Katholieke Scholenstichting Utrecht (KSU) Voorzitter bestuur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO Zuid-Holland West Bestuurslid Sint Laurensfonds Rotterdam
L. de Beukelaar vice-vz RvT lid auditcie lid remuneratiecie 10-4-2017/31-12-2025	Bedrijfsvoering & financieel	Voorzitter Raad van Bestuur Groene Hart Ziekenhuis Arbiter bij het Scheidsgerecht Gezondheidszorg Bestuurslid Dutch Hospital Data, NVZ (vanaf 20 mei 2020) Eigenaar eenmanszaak Cuare
K. Koedijk lid RvT lid financiële auditcie 14-5-2020/13-5-2024	Financieel	Hoogleraar banking and finance aan de Utrecht University School of Economics (U.S.E.). Lid RvT Fontys Hogescholen Lid RvT Pensioenfonds Tandartsen Lid RvT Pensioenfonds Zoetwaren Lid RvT De Nederlandsche Bank pensioenfonds

Toezichtvisie

De raad van toezicht beschikt over een toezichtvisie: een visie op de wijze waarop de raad van toezicht het toezicht uitvoert. In 2022 heeft de Raad van Toezicht hun visie geactualiseerd. De geactualiseerde visie is in de vergadering van februari 2023 vastgesteld. De toezichtvisie is gepubliceerd op de website van Laurens (www.laurens.nl).

Onafhankelijkheid en belangenverstrengeling

In de statuten staan de eisen met betrekking tot onafhankelijkheid en belangenverstrengeling beschreven. Ook in het reglement Raad van Toezicht wordt aandacht besteed aan het voorkomen van (schijn van) belangenverstrengeling. Hiermee waarborgen we de onafhankelijkheid van leden. Daarnaast is in een profiel vastgesteld welke deskundigheden binnen de Raad van Toezicht noodzakelijk worden geacht om de toezichthoudende functie naar behoren te kunnen uitoefenen. Ook is in het profiel vastgelegd aan welke vereisten individuele leden dienen te voldoen. Hierdoor is sprake van een evenwichtige verdeling van deskundigheden en relevant geacht maatschappelijke disciplines. In het verslagjaar is van belangenverstrengeling vanwege hoofd- en/of nevenfuncties geen sprake geweest.

Vergaderingen

In 2022 heeft de Raad van Toezicht zes keer vergaderd. De Raad van Toezicht nam onder andere de volgende besluiten:

- goedkeuren jaarrekening en jaarverslag 2021 Laurens;
- goedkeuren jaarplan en begroting 2023;
- goedkeuren meerjarenbegroting, incl. vastgoedinvesteringen;
- goedkeuren Laurens Visie en strategie 2030;
- benoemen voorzitter Raad van Bestuur per 1 november 2022;
- vaststellen indeling in WNT klasse V;
- vaststellen rooster van aftreden;
- vaststellen limiet waarboven RvT goedkeuring moet geven voor het aangaan van geldleningen;
- bezoldiging vanaf 2022 in lijn brengen met het advies van de NVTZ.

In 2022 is elke vergadering aandacht geschonken aan relevante in- en externe ontwikkelingen, de voortgang van het jaarplan, kwaliteit & veiligheid en de financiële resultaten. Tijdens de vergadering van februari is in aanwezigheid van de accountant gesproken over de ontwikkelingen in de sector en de positie van Laurens hierin.

Commissies

In 2022 heeft de financiële auditcommissie zeven keer vergaderd. Vanwege de tegenvallende financiële resultaten is de auditcommissie medio 2022 een keer extra bijeengekomen. Twee vergaderingen waren in het bijzijn van de externe accountant. Eén keer voor het bespreken van het accountantsverslag 2021 en één keer voor het bespreken van de managementletter 2022. Tijdens de vergaderingen zijn onder andere de financiële maandrapportages, het jaarverslag en de jaarrekening 2021, de managementletter 2022 en de opzet begroting 2023 besproken. De Raad van Toezicht heeft de uitkomsten van de bespreking van de commissie besproken aan de hand van de verslagen en een mondelinge toelichting door de voorzitter van de commissie.

De commissie Kwaliteit & Veiligheid is in 2022 zes keer bijeengekomen. Elke vergadering is aandacht besteed aan de voortgang van de uitvoering van het kwaliteitsplan 2022 en aan de calamiteitenanalyses. Andere besproken onderwerpen zijn de cliënttevredenheidsonderzoeken, de uitkomsten van de HKZ-audit en de nieuwe visie op

behandeling in aanwezigheid van de 1ste geneeskundige en een specialist ouderengeneeskundige. Door de commissie worden drie keer per jaar ook HR-onderwerpen besproken waarvoor de manager HR aanschuift. In 2022 is vooral aandacht besteed aan de thema's instroom, behoud en verzuim. In april heeft een themasessie 'kwaliteit' plaatsgevonden waarbij de voltallige Raad van Toezicht, Raad van Bestuur, leden van het Directieteam, eerste geneeskundigen, de voorzitter van de Professionele Adviesraad en de kwaliteitsregisseur aanwezig waren. Onderwerp van deze bijeenkomst was 'Besturen van en toezicht houden op kwaliteit en veiligheid van zorg'.

De remuneratiecommissie houdt jaarlijks een beoordelingsgesprek met elk lid van de Raad van Bestuur over het individuele functioneren en een gezamenlijk gesprek met de leden van de Raad van Bestuur over het onderling functioneren. In april 2022 heeft een gesprek plaatsgevonden over het functioneren van de bestuurders in relatie tot de afgesproken jaardoelen.

Contact met de organisatie

Voor een geregeld en goed contact met de organisatie houdt de Raad van Toezicht twee keer per jaar een werkbezoek bij een aantal locaties om het onderlinge contact op een inhoudelijke wijze vorm te geven. In 2022 hebben de leden van de Raad van Toezicht een werkbezoek gebracht aan de domeinen Thuiszorg (Thuisplusflat Ommoord, wijkteam en casemanagers dementie), Wonen met Zorg (locatie De elf ranken en drie dagbestedingslocaties) en Kortdurende Zorg met Verblijf (locaties Antonius Binnenweg en Intermezzo).

Met de Centrale Cliëntenraad is afgesproken dat een vaste delegatie van de Raad van Toezicht twee keer per jaar overleg heeft met het dagelijks bestuur van de Centrale Cliëntenraad. Deze overleggen hebben plaatsgevonden in februari en september. Onderwerpen van gesprek waren onder andere de kwaliteit van zorg en de financiële resultaten.

Met de Ondernemingsraad is afgesproken dat zij eenmaal per jaar aansluiten voorafgaand aan de vergadering van de Raad van Toezicht. Dit heeft plaatsgevonden in april 2022. Gesproken is onder andere over behoud van personeel, uitstroom en verzuim. Daarnaast is afgesproken dat een delegatie van de Raad van Toezicht aanwezig is bij een vergadering van de ondernemingsraad. De voorzitter en een lid van de Raad van Toezicht zijn aanwezig geweest bij de (digitale) overlegvergadering van november. Onderwerpen van gesprek waren onder andere plannen en roosteren (C+/C- uren), het leiderschapsprogramma en de financiën.

Een lid van de Raad van Toezicht woont de jaarvergadering van de Raad van Participanten bij. Deze heeft in november 2022 plaatsgevonden. Op de agenda stonden onder andere kennismaking nieuwe voorzitter RvB, vacature voorzitter RvP en het onderwerp Geestelijke Verzorging.

Evaluatie

Eenmaal per jaar wordt het functioneren van de Raad van Toezicht en de samenwerking met de Raad van Bestuur geëvalueerd. Er wordt een cyclus gehanteerd waarbij in principe elk derde jaar een externe evaluatie plaatsvindt. De zelfevaluatie heeft april 2022 plaatsgevonden. De

verbetervoorstellen, die uit de evaluatie naar voren zijn gekomen, worden dit jaar opgepakt en geëvalueerd in de volgende evaluatie.

Scholing en ontwikkeling

Zoals elk jaar is ook in 2022 aandacht geweest voor de ontwikkeling van de Raad van Toezicht als team en voor de ontwikkeling van de eigen professionaliteit. Onderdeel hiervan zijn de door de NVTZ bij Laurens georganiseerde themabijeenkomst 'vastgoed', de gehouden zelfevaluatie, de bijeenkomst met de accountant over de ontwikkelingen in de sector en de positie van Laurens hierin en de themabijeenkomst 'Besturen van en toezicht houden op kwaliteit en veiligheid van zorg'.

Rooster van aftreden

Bij het rooster van aftreden wordt uitgegaan van een benoemingstermijn van maximaal twee termijnen van vier jaar. Een geactualiseerd rooster van aftreden is december 2022 vastgesteld. Eind 2023 eindigt de tweede termijn van de voorzitter Raad van Toezicht.

Bezoldiging

De honorering van de voorzitter en leden van de Raad van Toezicht is in overeenstemming met de norm, zoals deze is vastgelegd in de regeling van de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in de Zorg (NVTZ) als referentiekader.

1.2 JAARREKENING 2022

1.2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022
 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-22	31-dec-21
		€ x 1.000	€ x 1.000
ACTIVA			
A Vaste activa			
I Materiële vaste activa	1.		
1. Bedrijfsgebouwen en - terreinen		81.895	81.161
2. Machines en installaties		7.874	9.112
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen		14.703	11.802
4. Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		6.257	3.423
Totaal vaste activa		<u>110.729</u>	<u>105.498</u>
II Financiële vaste activa	2.		
1. Deelnemingen in groepsmaatschappijen		118	125
2. Overige vorderingen		991	1.122
Totaal financiële vaste activa		<u>1.109</u>	<u>1.247</u>
B Vlottende activa			
I Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten	3.	2.260	1.834
II Vorderingen	4.		
1. Op handelsdebiteuren		5.743	6.356
2. Op groepsmaatschappijen		11	60
3. Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten		1.102	1.688
4. Overige vorderingen		18.615	28.745
Totaal vorderingen		<u>25.471</u>	<u>36.849</u>
III Liquide middelen	5.	31.426	31.937
C Totaal activa		<u>170.995</u>	<u>177.365</u>

1.2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
		€ x 1.000	€ x 1.000
PASSIVA			
D Eigen vermogen			
6.			
I Gestort en opgevraagd kapitaal		309	309
II Bestemmingsreserve		5.290	5.290
III Bestemmingsfonds		35.427	38.537
IV Overige reserves		7.989	7.989
Totaal eigen vermogen		<u>49.015</u>	<u>52.125</u>
E Voorzieningen			
7.			
1 Overige		14.785	12.105
Totaal voorzieningen		<u>14.785</u>	<u>12.105</u>
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)			
8.			
1. Andere obligatieleningen en onderhandse leningen		45.978	50.399
		<u>45.978</u>	<u>50.399</u>
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
9.			
1. Andere obligaties en onderhandse leningen		3.351	3.597
2. Schulden aan leveranciers en handelskredieten		10.370	10.676
3. Schulden terzake pensioenen		5.184	619
4. Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		571	552
5. Belastingen en premies sociale verzekeringen		4.589	3.966
6. Overige schulden		37.152	43.291
Totaal kortlopende schulden		<u>61.217</u>	<u>62.701</u>
H Totaal passiva			
		<u>170.995</u>	<u>177.330</u>

1.2.2 WINST- EN VERLIESREKENING 2022

	Ref.	2022	2021
		x € 1.000	x € 1.000
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	12		
Zorgverzekeringswet		76.636	81.659
Wet langdurige zorg		268.897	265.852
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		125	86
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		8.617	8.905
		<u>354.275</u>	<u>356.502</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	13	1.628	1.686
Netto omzet		<u>355.903</u>	<u>358.188</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	14	7.850	7.675
		<u>7.850</u>	<u>7.675</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>363.753</u>	<u>365.863</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	15	37.901	32.706
Lonen en salarissen	16	179.095	176.987
Sociale lasten	16	31.687	29.313
Pensioenlasten	16	15.658	15.304
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	11.102	11.057
Overige bedrijfskosten	18	88.972	89.139
Som der bedrijfslasten		<u>364.415</u>	<u>354.506</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	20	20
Rentelasten en soortgelijke kosten	19	2.461	2.652
		<u>-2.441</u>	<u>-2.632</u>
RESULTAAT VOOR BELASTING		<u>-3.103</u>	<u>8.725</u>
Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	20	-7	25
		<u>-7</u>	<u>25</u>
RESULTAAT NA BELASTING		<u><u>-3.110</u></u>	<u><u>8.750</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2022	2021
		x € 1.000	x € 1.000
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve			
Bestemmingsreserve Vastgoed		-	-
Bestemmingsfonds - reserve aanvaardbare kosten		-3.110	8.750
		<u>-3.110</u>	<u>8.750</u>

1.2.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	Ref.	2022 x € 1.000	2021 x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Som der bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten		-662	11.357
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	11.186	11.153
- mutaties voorzieningen	7	2.715	3.583
- mutatie financiële vaste activa	2	138	388
- boekresultaten afstoting vaste activa		0	0
- resultaat deelnemingen	20	-7	25
		14.032	15.149
Veranderingen in werkkapitaal:			
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC- zorgproducten	3	-426	308
- vorderingen op debiteuren	4	612	-596
maatschappijen waarin wordt deelgenomen	4	49	8
zorgproducten	4	586	311
- overige vorderingen	4	10.130	-9.375
- schulden aan leveranciers	9	2.355	3.168
- schulden terzake pensioenen	9	1.905	-382
- belastingen en premies sociale verzekeringen waarin wordt deelgenomen	9	19	-281
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	9	-6.209	5.030
		9.644	-2.130
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		23.014	24.376
Ontvangen interest	19	20	19
Betaalde interest	19	-2.461	-2.652
		-2.441	-2.633
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		20.573	21.743
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings immateriële vaste activa	1	0	0
Investerings materiële vaste activa	1	-16.417	-7.616
Desinvesteringen materiële vaste activa		0	0
Investing overname Rubroek	1	0	-3.710
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-16.417	-11.326
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen		0	0
Aflossing langlopende schulden (inclusief mutatie jaaraflossingen)	8	-4.668	-3.598
Kortlopend bankkrediet		0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-4.668	-3.598
Mutatie geldmiddelen		-511	6.819
Stand geldmiddelen per 1 januari	5	31.937	25.118
Stand geldmiddelen per 31 december	5	31.426	31.937
Toename geldmiddelen		-511	6.819

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Laurens is statutair (en feitelijk) gevestigd te Rotterdam, op het adres G.H. Betzweg 1 en is geregistreerd onder KvK-nummer 41126751. Laurens is een zorgorganisatie met een breed aanbod voor ouderen. Laurens en haar groepsmaatschappijen bieden zorg en ondersteuning, maar ook sociale activiteiten die het leven completer, gezonder en leuker maken, thuis of in een van onze locaties in de buurt. Laurens en haar groepsmaatschappijen stellen mensen in staat om zo zelfstandig en betekenisvol mogelijk te leven als zij ouder worden, herstellen van een ziekte of leven met een blijvende beperking. Stichting Laurens staat aan het hoofd van een groep waarvan de groepsleden op de volgende bladzijde onder het onderdeel groepsmaatschappijen zijn vermeld.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WMG obv de RvW ook de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, waaronder de RJ 655 Zorginstellingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

De vermogenspositie van Laurens heeft zich in de afgelopen jaren positief ontwikkeld, behoudens een negatief resultaat in 2022. Ten aanzien van de financiële continuïteit zijn de onzekerheden beperkt. In 2022 zijn voor het jaar 2023 passende financiële afspraken gemaakt met de diverse zorgfinanciers, met daarin opgenomen een financieel vangnet. Ten tijde van de jaarrekening 2022 is door Laurens een projectie opgesteld op basis van de begroting, de verwachte liquiditeitsontwikkeling en de vastgelegde beleidsafspraken die intern zijn gemaakt. Op basis van deze projectie stelt de Raad van Bestuur zich op het standpunt dat de continuïteit de komende periode voldoende gewaarborgd is.

De eigen financiële positie en vooruitzichten in ogeschouw nemend, is de jaarrekening 2022 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Stelselwijziging

Standaard voor 2022: De jaarrekening 2022 is opgesteld op basis van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG. De Regeling schrijft voor de balans en de winst-en-verliesrekening modellen voor die afwijken van de modellen die in de jaarrekening 2021 zijn gehanteerd. De vergelijkende cijfers over 2021 zijn aangepast op basis van de nieuwe modellen. De aanpassingen hebben geen invloed op de omvang van het eigen vermogen ultimo 2021 en het resultaat over 2021. Zorgspecifieke posten zijn waar dit noodzakelijk wordt geacht vermeld in de toelichting. De belangrijkste presentatiewijzigingen als gevolg van de stelselwijziging zijn hierna genoemd.

Vorderingen of schulden uit hoofde van financieringsstekort (2021: €15,2 miljoen worden vanaf 2022 niet meer separaat gepresenteerd in de balans, maar als onderdeel van de kortlopende vorderingen en/of kortlopende schulden.

In de winst en verliesrekening komt de opbrengstcategorie Zorgprestaties, jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning niet meer als zodanig voor. De opbrengsten uit de zorgverzekeringswet (2021: €23,2 miljoen) en wet langdurige zorg (2021: €265,9 miljoen) zijn gepresenteerd onder de Baten uit beroepsmatige activiteiten. De opbrengsten Wmo (2021: €7,6 miljoen) zijn gepresenteerd onder de Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening.

De post personeelskosten (2021: €266,2 miljoen) is vanaf 2022 vervangen door afzonderlijke posten in de winst- en verliesrekening voor Lonen en salarissen, Sociale lasten en Pensioenlasten; deze werden voorheen in de toelichting opgenomen. Personeel niet in loondienst (2021: €32,6 miljoen) en overige personeelskosten (2021: €11,9 miljoen) zijn met de invoering van de RojW gepresenteerd onder Kosten uitbesteed werk en andere externen kosten respectievelijk de Overige bedrijfskosten (beiden waren voorheen ook onderdeel van de overige personeelskosten).

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen, schattingen inclusief de bij de onzekerheden behorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

Belangrijkste schattingselementen die gehanteerd zijn:

voorzieningen;

Ten aanzien van de voorziening uitgestelde beloningen zijn de belangrijkste uitgangspunten: het huidige personeelsbestand, uitgaande van indienstdata, waarbij gerekend is met een ingeschatte blijfkans op basis van het aantal reeds verstreken dienstjaren en een disconteringsvoet van 3,5%, een gemiddelde verwachte loonstijging van 1,5%. Hierbij is geen opslag sociale lasten van toepassing, aangezien de sociale lasten onderdeel worden gemaakt van de werkkostenregeling.

Ten aanzien van de voorziening arbeidsongeschiktheid is uitgegaan van de huidige ziektegevallen in het huidige personeelsbestand. Vervolgens is op basis van historische data en op basis van de bekende ziektehistorie een inschatting gemaakt van het verwachte aantal medewerkers dat gebruik gaat maken van de WIA. De voorziening is vermeerderd met een opslag sociale lasten van 23,46%. De voorziening is niet contant gemaakt.

Ten aanzien van de voorziening landingsbaan is uitgegaan van de huidige bekende aanmeldingen voor de regeling. Het deelnamepercentage ten opzichte van het totaal mogelijke gebruikers is gehanteerd om een aanname te maken voor de medewerkers die wel in aanmerking komen voor de regeling, maar zich nog niet hebben aangemeld, alsmede voor de groep die nog in aanmerking gaat komen voor de regeling. Voor de inschatting is gebruik gemaakt van de op dit moment bekende hoogte van de uitkeringen. De voorziening is vermeerderd met een opslag sociale lasten van 16,09%. De voorziening is niet contant gemaakt.

materiële vaste activa;

Ten aanzien van de waardering van de materiële vaste activa geldt dat op basis van de begroting 2023 een inschatting is gemaakt van de toekomstige kasstromen en voor de inschatting van de bedrijfswaarde tevens gebruik is gemaakt van uitgevoerde taxaties in het laatste kwartaal van 2022.

waardering onderhanden werk GRZ;

Ten aanzien van de inschatting van het onderhanden werk GRZ geldt dat de huidige status van de verrichtingen in de DBC's door middel van de onderhanden werk grouper wordt afgeleid.

Specifieke schattingen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van gemaakte afspraken en opgestelde regelingen in het kader van COVID-19, zoals de CB-regeling (continuïteitsbijdrage) en de hardheidsclausule, de Regeling Zorgbonus COVID-19 en de diverse geldende beleidsregels van de NZa. De beoogde doelstellingen en de strekking voor al deze regelingen zijn helder. Eventuele onzekerheden in dat kader zijn in de jaarrekening verwerkt en toegelicht, gelijk aan de verwerking en toelichting van reguliere schattingen die normaliter worden gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de instelling in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze niet als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Groepsmaatschappijen

Op grond van lid 1 van artikel 2:407 zijn de volgende stichtingen buiten de consolidatie gebleven:

Stichting Steunfonds Nikolaasstichting te Rotterdam

Stichting Zorg in Balans te Rotterdam

Stichting Vrienden van Laurens en "Pax Intransibus" te Rotterdam

Krachtens de zeggenschapsrelatie dienen de financiële gegevens van Laurens Horeca B.V. (voorheen Landgoed Olaertsdwyn B.V.) en Laurens Houdstermaatschappij B.V. opgenomen te worden in de geconsolideerde jaarrekening. De betekenis van deze groepsmaatschappijen is te verwaarlozen op het geheel. Er wordt hier ook geopteerd voor de consolidatievrijstelling op grond van lid 1 van artikel 2:407.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de zorginstelling zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van zorginstelling Laurens. Alle financiële informatie is afgerond op het dichtsbij zijnde duizendtal.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven op basis van de verwachte economische levensduur. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afschreven.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2-10 %.
- Machines en installaties : 5 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen :10-20 %.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud:

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaarding worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Laurens in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

In het verslagjaar zijn actuele bedrijfswaardeberekeningen gemaakt voor het vastgoed van Laurens op het niveau van de kasstroom genererende eenheid (i.c. domein). De bedrijfswaarde wordt gevormd door de contante waarde van de geprognosticeerde kasstromen uit hoofde van de toekomstige opbrengsten en uitgaven van het vastgoed over de geschatte resterende looptijd van de investering. Daarbij wordt rekening gehouden met de voorgenomen bestemming en aard van het bezit. Projecten in uitvoering zijn meegenomen in de bedrijfswaardeberekeningen. De gehanteerde disconteringsvoet is 5%, voor de inflatie is de veronderstelling gehanteerd dat deze voor de opbrengsten en kosten gelijk is, de exploitatie ontwikkeling is gebaseerd op de strategie en het strategisch vastgoedplan.

Op balansdatum wordt beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord. Een bijzonder waardeverminderingverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd. Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de raad van bestuur van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Indien financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, worden de effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Verstrekke leningen en overige vorderingen

Verstrekke leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

De boekwaarde benadert de reële waarde met betrekking tot de kortlopende schulden.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Afgeleide financiële instrumenten

(Waardering van afgeleide financiële instrumenten op kostprijs of lagere marktwaarde)

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedge model wordt toegepast.

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast, vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting past de instelling de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de resultatenrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

De instelling documenteert de hedgerelaties in generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van effectieve hedges respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor 'hedge accounting', aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd. De tot dat moment in het vermogen verantwoorde resultaten blijven in het eigen vermogen uitgesteld tot het moment dat de toekomstige transactie plaatsvindt. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, worden de in het eigen vermogen uitgestelde cumulatieve hedgeresultaten naar de resultatenrekening gebracht.

Periodiek wordt de effectiviteit van de hedgerelaties getoetst door vergelijking van de cumulatieve reële waarde wijziging van de afgedekte positie met de cumulatieve waarde wijzigingen van de afgeleide instrumenten. De laagste van de cumulatieve waarde wijziging van de afgedekte positie en de cumulatieve waarde wijziging van de afgeleide instrumenten wordt in de herwaarderingsreserve uitgesteld.

Indien sprake is van een reëlewaardeafdekking (reële waarde hedge accounting) van een opgenomen actief of verplichting of niet in de balans opgenomen bindende overeenkomst worden de resultaten uit de herwaardering van het afgeleide instrument op hetzelfde moment in de resultatenrekening verwerkt als het resultaat op de afgedekte positie voor zover deze betrekking hebben op de reële waarde wijziging van het specifieke risico van de afgedekte post of positie.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

De reële waarde van derivaten waarbij collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de (Eonia) swapcurve, omdat door de uitwisseling het krediet- en liquiditeitsrisico worden verzacht. De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden.

De inschatting van de post Onderhanden werk GRZ is gebaseerd op het aantal geleverde, nog niet gefactureerde DBC dagen vermenigvuldigd met het gemiddelde DBC dagtarief over het afgelopen jaar. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als interestlast. De gehanteerde disconteringsvoet is (ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar) 3,5%.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijf kans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op de ervaringscijfers van de afgelopen jaren ten aanzien van daadwerkelijke WIA instroom, aangevuld met de beste schatting voor de instroom in de komende twee jaren.

Voorziening 45 jaar regeling

De voorziening 45 jaar regeling is gebaseerd op de bepalingen in de CAO VVT 2022-2023. Uitgangspunt voor de bepaling van de voorziening 45 jaar regeling is de inschatting van het aantal medewerkers per ultimo 2022 op wie de regeling van toepassing is, rekening houdend met de voorwaarden over het arbeidsverleden en de beëindiging van de regeling ultimo 2025, de geschatte kans van gebruikmaken van de regeling en de levenskansen van de in de berekening betrokken medewerkers. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

Voorziening WGA-Hiaat

Per 1 januari 2023 heeft Laurens, in navolging van de CAO-partijen, een verplichte WGA-hiaatverzekering afgesloten voor langdurig arbeidsongeschikte medewerkers. Onderdeel van deze WGA-hiaatverzekering is het inlooprisico voor medewerkers die vanaf 1 maart 2020 35-80% arbeidsongeschikt zijn. De premie voor het inlooprisico WGA-hiaat bedraagt 0,12% van het ongemaximeerde pensioengevend salaris gedurende een periode van 5 jaar tot 1 januari 2028. Na deze datum is geen premie meer verschuldigd. Laurens heeft een voorziening getroffen voor het gehele geschatte inlooprisico. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.2.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord. Onder opbrengsten wordt eveneens 'overige opbrengsten' verstaan.

Stichting Laurens heeft gebruik gemaakt van de verschillende compensatieregelingen per financier voor het compenseren van de financiële gevolgen van COVID-19.

Voor de Wlz is sprake van doorlopende kosten en extra kosten, die op basis van de beleidsregel worden vergoed.

Hoewel de opbrengsten zo goed mogelijk zijn ingeschat op basis van de toegepaste compensatieregelingen, is wel sprake van een unieke situatie en kan niet worden uitgesloten dat bij de definitieve vaststelling door financiers nog een bijstelling kan plaatsvinden.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op de ervaringscijfers van de afgelopen jaren ten aanzien van daadwerkelijke WIA instroom, aangevuld met de beste schatting voor de instroom in de komende twee jaren.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Laurens heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Laurens. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Laurens betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In januari 2023 bedroeg de dekkingsgraad 108,9%. Vanaf 1 juli 2022 mogen pensioenfondsen pensioenen verhogen (indexeren) als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 105%. Stichting Laurens heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Laurens heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Bij de verwerking van de financiële baten en lasten wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Bij de verwerking van de financiële baten en lasten wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Operational lease

De organisatie heeft leasecontracten waarbij de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet nagenoeg geheel door de organisatie worden gedragen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

1.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunten Sociaal Domein en wijkverpleging

Bij het bepalen van de Wmo-omzet heeft Laurens de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de raad van bestuur van stichting en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in volgend jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, overeengekomen social return, e.d.). Daarnaast is gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol.

Als onderdeel van de transitie van de langdurige zorg in 2015 is de wijkverpleging overgeheveld van de Wet Langdurige Zorg naar de Zorgverzekeringswet. Dit ging gepaard met een nieuwe contracterings- en bekostigingswijze, waarbij geen sprake meer is van een onafhankelijk indicatieorgaan voor de te leveren zorg. Vorenstaande ontwikkelingen hebben coherente onzekerheden voor de omzetverantwoording tot gevolg. Het is niet uitgesloten dat bij materiële controles door verzekeraars afwijkingen van beleidsregels of contractvoorwaarden worden geconstateerd, die leiden tot verrekeningen van reeds geleverde zorg. De raad van bestuur heeft de mogelijke effecten van deze ontwikkelingen voor de omzetverantwoording naar beste weten geschat en verwerkt in de jaarrekening 2022, maar wijst op de mogelijkheid dat de genoemde risico's in 2023 of latere jaren tot nagekomen financiële effecten zullen leiden.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en kortlopende schulden aan kredietinstellingen.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De in de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen zijn van de aankoopprijs in aftrek gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

1.1.4.4 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van vaststelling van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.4.5 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instelling specifieke (sectorale) regels.

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2022	2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	105.498	109.035
Bij: investeringen	16.417	7.616
Af: afschrijvingen	11.186	11.153
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	110.729	105.498

1.1. Mutatieoverzicht materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en ooruitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Stand per 1 januari 2022					
- aanschafwaarde	231.945	39.034	37.821	3.423	312.223
- cumulatieve afschrijvingen	150.784	29.922	26.019	0	206.725
Boekwaarde per 1 januari 2022	<u>81.161</u>	<u>9.112</u>	<u>11.802</u>	<u>3.423</u>	<u>105.498</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	7.766	0	5.817	2.834	16.417
- afschrijvingen	7.032	1.238	2.916	0	11.186
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0
<i>-terugname geheel afgeschreven activa</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
<i>- herrubricering</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
afschrijvingen	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>734</u>	<u>-1.238</u>	<u>2.901</u>	<u>2.834</u>	<u>5.231</u>
Stand per 31 december 2021					
- aanschafwaarde	239.711	39.034	43.638	6.257	328.640
- cumulatieve afschrijvingen	157.816	31.160	28.935	0	217.911
Boekwaarde per 31 december 2021	<u>81.895</u>	<u>7.874</u>	<u>14.703</u>	<u>6.257</u>	<u>110.729</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2-10%	5%	10-20%	0%	

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

Bedrijfsgebouwen en terreinen dienen als zekerheid voor de hypothecaire lening. Zie ook bijlage 1.1.6 overzicht langlopende leningen.

De gebouwen zijn verzekerd tegen de herbouwwaarde dan wel de herstelkosten. De bedrijfsuitrustingen en inventarissen zijn verzekerd tegen de nieuwwaarde of de vervangingswaarde als de waarde onmiddellijk voor de gebeurtenis minder dan 40% bedraagt van de nieuwwaarde.

ACTIVA**2. Financiële vaste activa**

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2022	2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	2.032	2.420
Af: resultaat deelneming	7	257
Af: vrijgevallen termijn	127	127
Af: afschrijving	4	4
Af: desinvestering	0	0
Sub totaal	1.894	2.032
Af: Waardeverminderingen	785	785
Boekwaarde per 31 december	1.109	1.247

2.1 Mutatieoverzicht financiële vaste activa

	Deelnemingen	Vorderingen	Erfpacht	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 31 december 2021	125	650	1.257	2.032
Waardeverminderingen per 31 december 2021	0	650	135	785
	<u>125</u>	<u>0</u>	<u>1.122</u>	<u>1.247</u>
Af: resultaat deelneming	7	0	0	7
Af: vrijgevallen termijn	0	0	127	127
Af: afschrijvingen	0	0	4	4
<i>Desinvestering</i>				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>118</u>	<u>0</u>	<u>991</u>	<u>1.109</u>

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

2. Financiële vaste activa

Toelichting:

Laurens Horeca B.V. (voorheen Landgoed Olaertsduyn B.V.) wordt gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde. De deelneming in Laurens Horeca B.V. is per balansdatum op nihil gewaardeerd gezien het negatief eigen vermogen per ultimo 2022. Er dienen geen andere voorzieningen getroffen te worden.

Begin 2010 is een lening faciliteit verstrekt aan Laurens Horeca B.V. van € 850K om de liquiditeitspositie te versterken. Per ultimo verslagjaar bedraagt de lening € 650K. Over de lening is in 2022 3% rente berekend.

De lening u/g is in voorgaande jaren volledig voorzien in verband met het negatief eigen vermogen van Laurens Horeca B.V.

De post vooruitbetaald erfpachtcanon, aanloopkosten, leningskosten en boeterente bedraagt per ultimo 2022 € 1.000K.

Voor de geschatte resterende boekwaarde per 31 december 2022, van de geherrubriceerde immateriële vaste activa, is een voorziening getroffen van € 135K vanwege onzekerheid in de toekomstige financiering.

De vorderingen onder de financiële vaste activa hebben geen looptijd korter dan 1 jaar.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal - belang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
		€ x 1.000		€ x 1.000	€ x 1.000
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Zeggenschapsbelangen:					
Belangen samen met dochtermaatschappijen:					
Volledig aansprakelijk vennoot van VoF of CV:					
Laurens Horeca B.V. (voorheen Landgoed Olaertsduyn B.V.) te Rockanje. Statutaire zetel te Rotterdam	Conferentiehôtel en dienstverlening aan ouderen	€ 18	100%	-444	57
Laurens Houdstermij. te Rotterdam	Houdster- en financieringsmaatschappij	€ 18	100%	121	-3

Toelichting:

De jaarrekening 2022 van Laurens Horeca B.V. is op het moment van opstellen van de jaarrekening van Laurens nog niet opgemaakt. In de jaarrekening van Laurens is uitgegaan van de definitieve cijfers van Laurens Horeca B.V. over 2021, sluitend met een vermogen van € - 501K per 31 december 2021 en een positief resultaat over 2021 van € 19K.

3. Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	3.860	3.844
Af: ontvangen voorschotten	1.600	2.010
Totaal onderhanden werk	2.260	1.834

Toelichting:

Per ultimo boekjaar is de stand van het onderhanden werk € 3.860K. Doordat de voorschotten lager zijn dan de waardering van het onderhanden werk ontstaan een kortlopende vordering. De bevoorschotting betreft onderhanden werk en nog te factureren DBC-GRZ. Per ultimo boekjaar is de stand van de nog te factureren DBC-GRZ € 1.102K en is gepresenteerd onder de overige vorderingen.

**1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022
ACTIVA**

4. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	2022	2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
<u>Overige vorderingen:</u>		
Nog te factureren Wijkverpleging	4.035	7.026
Nog te factureren WMO	388	513
Financieringsverschil WLZ	9.049	15.186
<u>Vooruitbetaalde bedragen:</u>		
Vooruitbetaalde huur en overig	901	2.246
<u>Nog te ontvangen bedragen:</u>		
Waarborgsommen, subsidies en overig	2.961	2.923
<u>Overige overlopende activa:</u>		
Overige overlopende activa	1.087	711
Compensatie transitievergoeding langdurig zieken	194	140
Totaal vorderingen	18.615	28.745

Toelichting:

De forse daling van de vooruitbetaalde bedragen is toe te schrijven aan de incidentele vooruitbetalingen (1.000K) in 2021 inzake projecten 2022, tevens is er in 2022 een sterke daling van de vooruitbetaalde huurkosten.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Onder de overige vorderingen is begrepen € 9.049K inzake het financieringsverschil WLZ dat als volgt is te specificeren

	2019	2020	2021	2022	totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari	0	0	0	0	0
Financieringsverschil boekjaar	0	8.617	15.186	9.049	32.852
Correcties voorgaande jaren	0	0	0	0	0
Betalingen/ontvangsten	0	-8.617	-15.186	0	-23.803
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	0	9.049	9.049
Totaal	0	0	0	9.049	9.049
Saldo per 31 december					9.049

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c   c   c   a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	2022	2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
	9.049	15.186
	0	0
	9.049	15.186

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	268.897	265.852
Correctie budget	-7.454	4.302
	<u>261.443</u>	<u>270.154</u>
Af: reservering afwaardering COVID-19 compensatie Wlz	23	5.000
Af: doorbetaald budget aan derden	3.078	0
Af: vergoedingen ter dekking van het budget Wlz	255.449	249.968
Totaal financieringsverschil	<u>9.049</u>	<u>15.186</u>

Toelichting:

In de vordering uit hoofde van financieringstekort Wlz is in 2021 een reservering opgenomen inzake de ingediende compensatie COVID-19. Ten tijde van het vaststellen van de jaarrekening 2021 was er nog geen volledige zekerheid over de financiering van de ingediende compensatie en de hoogte van de doorlopende lasten in 2022 als gevolg van COVID-19. Derhalve was, uit hoofde van voorzichtigheid, een reservering gevormd van € 5.000K. Daarnaast heeft Laurens € 2.500K aan compensatie niet verwerkt als opbrengst, samenhangend met dezelfde onzekerheid. Het bedrag van € 2.500K was opgenomen onder de kortlopende schulden. In 2022 is de nacalculatie 2021 met de ingediende compensatie COVID-19 volledig goedgekeurd en afgewikkeld. Dit heeft geleid tot vrijval van de reservering € 5.000K, tevens is de € 2.500K opgenomen onder de kortlopende schulden vrijgevallen. Over de vaststelling en de wijze waarop de compensatie is berekend is uitgebreid overleg geweest tussen raad van bestuur en zorgkantoor. Gegeven de totstandkoming van de nacalculatie cf. de vigerende beleidsregels is de vaststelling van de nacalculatie 2021 gehandhaafd.

Doorbetaald budget aan derden betreft de doorbetaling van een deel van de ontvangen regionale- en transitie middelen, het bedrag bestaat uit € 1.150K inmiddels doorbetaalde en € 1.928K nog te betalen bedragen aan de Conforte partners. Laurens was in 2022 kassier ontving de bevoorschotting en via nacalculatie het geld van het zorgkantoor. Een deel hiervan is voor eigen gemaakte kosten voor projecten die zijn afgesproken in het kader van de transitie middelen en een vergoeding voor het kassierschap, verder betaald de kassier de andere organisaties op basis van facturatie.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Bankrekeningen	31.403	31.907
Kassen	23	30
Totaal liquide middelen	<u>31.426</u>	<u>31.937</u>

Toelichting:

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting met uitzondering van een bedrag van € 230K (2021 € 324K) wegens verstrekte huurgaranties.

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
I Gestort en opgevraagd kapitaal	309	309
II Bestemmingsreserve	5.290	5.290
III Bestemmingsfonds	35.427	38.537
IV Overige reserves	7.989	7.989
Totaal eigen vermogen	<u>49.015</u>	<u>52.125</u>

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Gestort en opgevraagd kapitaal	309	0	0	309
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	309	0	0	309

Bestemmingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Bestemmingsreserve:				
Bestemmingsreserve Vastgoed	5.290	0	0	5.290
Totaal bestemmingsreserve	5.290	0	0	5.290

Bestemmingsfonds

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Bestemmingsfonds:				
Bestemmingsfonds WLZ, ZVW, WMO	38.537	-3.110	0	35.427
Totaal bestemmingsfonds	38.537	-3.110	0	35.427

Overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2022	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Overig reserves:				
Overige reserves	7.989	0	0	7.989
Totaal overige reserves	7.989	0	0	7.989

Toelichting:

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2022 bedraagt € 49.015K (2021: € 52.125K).

Het bestemmingsfonds wordt opgebouwd uit de jaarlijkse overschotten en of tekorten uit de zorgexploitatie, gefinancierd vanuit de WLZ, WMO en of de ZVW. De besteding van het bestemmingsfonds moet in het kader zijn van activiteiten vallend onder de WLZ/WMO/ZVW. De voormalige Reserve Aanvaardbare Kosten is bij de overgang van de AWBZ naar de WLZ/WMO/ZVW gepresenteerd onder bestemmingsfonds.

De bestemmingsreserve Vastgoed wordt opgebouwd uit behaalde resultaten op vastgoedtransacties en is bestemd voor toekomstige vastgoedprojecten gebaseerd op het strategische vastgoedplan. Deze beperking is door de Raad van Bestuur aangebracht.

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-2022	31-dec-2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
Netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	-3.110	8.750
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	0	0
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u>-3.110</u>	<u>8.750</u>

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2022	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Uitgestelde beloningen	1.900	620	278	0	2.242
Arbeidsongeschiktheid	5.838	3.318	2.780	0	6.376
Reorganisatie	35	0	35	0	0
WGA Hiaat	0	1.000	0	0	1.000
45 Jaar regeling	4.332	1.087	252	0	5.167
Totaal voorzieningen	<u>12.105</u>	<u>6.025</u>	<u>3.345</u>	<u>0</u>	<u>14.785</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2022
	€ x 1.000
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	4.860
Langlopend deel van de voorzieningen (1-5 jr.)	8.277
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jr.)	1.648

Toelichting per categorie voorziening:

Uitgestelde beloningen

Er is een voorziening getroffen op grond van de cao VVT voor jubileum en eenmalige uitkering bij pensionering bij voortdurende van het dienstverband. De uitgestelde beloningen zijn beloningen betaalbaar op termijn, onder voorwaarde van voortdurende van het dienstverband.

De voorziening uitgestelde beloning is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitkeringen of aanspraken.

De berekening is gebaseerd op cao-bepalingen, blijfkans en leeftijd.

Arbeidsongeschiktheid

Er is een voorziening getroffen voor de wettelijke verplichting tot loondoorbetaling tijdens ziekte. Voor nieuwe ziektegevallen is de aanvullingstermijn verhoogd tot twee jaar. De voorziening is gebaseerd op basis van de ervaringscijfers van de afgelopen jaren ten aanzien van daadwerkelijke WIA instroom, aangevuld met de beste schatting voor de instroom in de komende twee jaren. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde plus sociale lasten.

WGA Hiaat

Er is een voorziening getroffen op grond van de CAO, welke verplicht een verzekering af te sluiten voor langdurig arbeidsongeschikte medewerkers. Onderdeel van deze WGA-hiaatverzekering is het inlooprisico voor medewerkers die vanaf 1 maart 2020 35-80% arbeidsongeschikt zijn.

45 Jaar regeling

De voorziening 45 jaar regeling is gebaseerd op de bepalingen in de CAO VVT 2022-2023

Uitgangspunt voor de bepaling van de voorziening 45 jaar regeling is de inschatting van het aantal medewerkers per ultimo 2022 op wie de regeling van toepassing is, rekening houdend met de voorwaarden over het arbeidsverleden en beëindiging van de regeling ultimo 2025, de geschatte kans van gebruikmaken van de regeling en de levenskansen van de in de berekening betrokken medewerkers. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022**PASSIVA****8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)**

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Schulden aan banken	45.978	50.399
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>45.978</u>	<u>50.399</u>
	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Stand per 1 januari	53.997	57.595
Af: aflossingen	4.668	3.598
Stand per 31 december	<u>49.328</u>	<u>53.997</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	3.351	3.598
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>45.978</u>	<u>50.399</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	3.351	3.598
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	45.978	50.399
hiervan > 5 jaar	33.218	37.174

Toelichting:

In 2022 is een ING lening in zijn geheel afgelost, waarvan de looptijd oorspronkelijk liep tot 2052.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 1.1.6 Overzicht langlopende schulden en naar de toelichting onder de Overige kortlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

9. Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Sint Nikolaasfonds is 3% rente afgesproken en geen zekerheden gesteld. Deze schuld is in 2023 afgelost.

Stichting Vrienden van Laurens Paz Intransitus kent geen afspraken m.b.t. rente, zekerheden en aflossing.

9. Overige schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nog te betalen salarissen	2.487	2.047
Nog te betalen eindheffing Zorgbonus	1.147	2.772
Terugbetalingsverplichtingen zorgverzekeraars inclusief oude jaren	1.741	2.411
Te verrekenen compensaties	0	2.504
Eindejaarsuitkering	1.158	1.136
Vakantiegeld	7.519	7.397
Vakantiedagen	13.217	12.586
Overige overlopende passiva	8.486	11.390
<u>Vooruitontvangen bedragen:</u>		
Subsidies en overig	1.397	1.048
Totaal overige schulden	<u>37.152</u>	<u>43.291</u>

Toelichting:

De overige schulden zijn afgenomen met € 6.209K. Dit is toe te wijzen aan afname door de betaling van de voorlopige heffing inzake de zorgbonus € 1.625K, vrijval van de reservering te verrekenen compensaties € 2.504K en een afname van de overige overlopende passiva € 2.939K, o.a. door afname nog te betalen kosten € 2.000K, vrijval reserveringen huur en gemeentelijke belastingen € 1.000K.

Voor een nadere toelichting op deze reservering wordt verwezen naar 1.1.5, punt 4 overige vorderingen, financieringsverschil.

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

10. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan renterisico's, kredietrisico's, kasstroomrisico's en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de Raad van Bestuur een Treasury statuut vastgelegd waarin het financieringsbeleid is vastgelegd. Hierin is onder andere vastgelegd dat het - anders dan met expliciete toestemming van de Raad van Toezicht - niet toegestaan is om nieuwe afgeleide financiële instrumenten te gebruiken.

Kredietrisico

De stichting loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, debiteuren, overige vorderingen en liquide middelen. Zoals uit de toelichting op de balans blijkt betreffen de vorderingen met name vorderingen op diverse zorgkantoren, gemeenten en zorgverzekeraars. Met deze partijen bestaat een lange relatie en zij hebben altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan. Dienstverlening met hiervoor genoemde financiers vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 30 en 60 dagen. Daarnaast houdt het management ook rekening met het risico op wanbetaling van verschillende soorten debiteuren. Ter grootte van dit risico (€ 0,1 mln.) is een voorziening voor dubieuze debiteuren opgenomen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Liquiditeitsrisico

De instelling bewaakt de liquiditeitspositie door maandelijkse liquiditeitsprognoses. Het management ziet erop toe dat voor de instelling steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde lening convenanten te blijven.

Reële waarde

De reële waarde van het merendeel van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Toelichting:

Kredietfaciliteit

Door ABN Amro is een kredietfaciliteit verstrekt ter grootte van € 8 miljoen. De kredietfaciliteit kan elk moment worden verlaagd of opgezegd door de bank. Als zekerheid voor deze kredietfaciliteit en de langlopende leningen heeft Laurens met ABN AMRO, ING Bank en WFZ de Verhaalsregeling ondertekend waarbij de verstrekte zekerheden in gelijke mate aan de financiers worden verstrekt. De zekerhedenagent zal ten behoeve van de financiers de vestiging van zekerheidsrechten door Laurens coördineren en zorgen voor de uitoefening van de zekerheidsrechten. Aan de zekerhedenagent is een hypotheekrecht van € 100 miljoen verhoogd met 40% voor rente en kosten verstrekt. ABN AMRO heeft aanvullend een eis van 20% garantievermogen gesteld. Eind 2022 wordt hieraan door Stichting Laurens voldaan.

Voor de door ABN Amro verstrekte kredietfaciliteit ter grootte van € 8 miljoen zijn de volgende zekerheden gesteld.

- aan de zekerhedenagent is een hypotheekrecht van € 100 miljoen verhoogd met 40% voor kosten verstrekt.
- aan de zekerhedenagent is een pandrecht op alle voorraden verstrekt.
- aan de zekerhedenagent is een pandrecht op alle bedrijfsinventaris verstrekt.
- aan de zekerhedenagent is een pandrecht op alle vorderingen verstrekt.

Ten aanzien van de schulden aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen zijn geen nadere contractuele bepalingen overeengekomen. Dit betreft een rekening courant verhouding.

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 14.404K, tussen 1 en 5 jaar € 33.218K en na 5 jaar € 35.294K. De resterende looptijd van het(de) huurcontract(en) bedraagt gemiddeld 15 jaar.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

De huurovereenkomsten zijn beoordeeld of sprake is van kenmerken van financial lease. De beoordeling levert geen huurovereenkomsten op die aangemerkt moeten worden als financial lease.

1.2.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

PASSIVA

Ten behoeve van de bouw van een ondergrondse parkeergarage is een lening aangetrokken van het Sint Laurens Fonds. De lening is in 1998 door het Sint Laurens Fonds kwijtgescholden onder ontbindende voorwaarde bij verkoop of vervreemding. Bij verkoop of vervreemding van de parkeergarage komt de netto-opbrengst ten goede aan het Sint Laurens Fonds. De kwijtgescholden lening bedroeg € 1.710K.

Laurens heeft een aantal leningen opgenomen onder borging van het Waarborgfonds voor de zorgsector. Eén van de zekerheden van het Wfz bestaat uit een obligoverplichting van de deelnemende instelling ten opzichte van het fonds. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de boekwaarde van de restantschuld van de geborgde leningen. Het obligo wordt slechts ingeroepen als het Wfz onvoldoende vermogen heeft. Het obligo wordt in dat geval geboden door een renteloze lening te verstrekken aan het Wfz, met een maximale waarde van 3% van de boekwaarde van de restantschuld van de geborgde leningen. Het obligo wordt terugbetaald zodra het vermogen van het Wfz weer op niveau is. Voor stichting Laurens betekent dit per ultimo 2022 een obligo van € 300K.

Laurens heeft in 2008 een Euroflexlening aangetrokken bij de ING van € 25.000K met een looptijd van 20 jaar. Ter afdekking van de fluctuerende renteontwikkelingen is een renteswap transactie aangegaan met de ING. De renteswap heeft dezelfde looptijd als de lening en is uitsluitend bedoeld en wordt uitsluitend ingezet om het renterisico af te dekken. De renteswap heeft per 31 december 2022 een marktwaarde van -/ 1.493K. Er is geen bijstortingsplicht. Laurens past hedge accounting toe op basis van individuele documentatie per individuele hedgerelatie. Laurens documenteert de wijze waarop de hedgerelaties passen in de doelstellingen van het risicobeheer, de hedgestrategie en de verwachting aangaande de effectiviteit van de hedge. De interest rate swap heeft een verkrijgingsprijs van nihil en wordt tegen kostprijs gewaardeerd.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2022 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 25.974.700K (prijsniveau 2021).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond. Stichting Laurens is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2022. Daarnaast is, gebaseerd op de uitspraak van de minister dat hij niet meer terug zal komen op voorgaande jaren, naar verwachting de omvang van een eventuele verplichting beperkt.

BIJLAGE

1.2.6 Overzicht langlopende schulden ultimo 2022

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom € x 1.000	Totale looptijd	Soort lening	Werk- lijke- rente %	Restschuld 31-dec-21 € x 1.000	Nieuwe leningen in 2021 € x 1.000	Aflossing in 2022 € x 1.000	Restschuld 31-dec-22 € x 1.000	Restschuld over 5 Jaar € x 1.000	Resterend e looptijd in jaren eind 2022	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2023 € x 1.000	Gestelde zekerheden
ING Bank N.V.	2002	1.800	50	OHL	4,200%	1.107	0	1.107	0	0	0	Lineair		2
BNG	1994	3.086	40	OHL	2,890%	1.003	0	77	926	540	12	Lineair	77	6
ING Bank N.V.	2008	25.000	20	OHL	4,800%	16.875	0	625	16.250	13.125	6	Lineair	625	2
Aegon (vh Optas)	1987	408	35	OHL	6,950%	10	0	10	0	0	0	Lineair		1
BNG	1996	4.277	29	OHL	0,630%	590	0	147	442	0	3	Lineair	147	3
BNG	1997	4.887	28	OHL	6,480%	698	0	175	524	0	3	Lineair	175	3
NWB	2002	4.000	20	OHL	2,050%	200	0	200	0	0	0	Lineair		7
BNG	2003	7.500	30	OHL	4,740%	3.000	0	250	2.750	1.500	11	Lineair	250	7
NWB	2003	7.000	30	OHL	4,780%	2.800	0	233	2.567	1.400	11	Lineair	233	7
NWB	2004	7.300	30	OHL	4,780%	3.163	0	243	2.920	1.703	12	Lineair	243	7
ABN AMRO Bank N.V.	2015	15.000	10	OHL	3,250%	10.313	0	750	9.563	5.813	3	Lineair	750	2
ABN AMRO Bank N.V.	2018	17.000	10	OHL	3,960%	14.238	0	850	13.388	9.138	6	Lineair	850	2
Totaal						53.997	0	4.668	49.328	33.218			3.351	

OHL = onderhandse lening

1 = geen

2 = hypotheek

3 = waarborg gemeente Rotterdam

4 = waarborg provincie Zuid-Holland

5= gemeentegarantie, Berkel en Rodenrijs

6= gemeentegarantie Lansingerland

7= Waarborgfonds voor de zorgsector

1.2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

BATEN

12. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

12.1 Zorgverzekeringswet

De baten zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzet DBC-zorgproducten	22.527	23.154
Omzet eerstelijnsverblijf	6.451	6.518
Omzet Wijkverpleging	45.078	49.066
Overige zorgprestaties	2.580	2.921
Totaal	<u><u>76.636</u></u>	<u><u>81.659</u></u>

Toelichting:

De afname van de opbrengsten Zorgverzekeringswet wordt namelijk veroorzaakt door een lagere omzet DBC-zorgproducten veroorzaakt door een daling van 15 bedden t.o.v. 2021 en een sterke afname in de omzet wijkverpleging, veroorzaakt door minder inzet zorgpersoneel en een hoger verzuim dan in 2021, hierdoor is het aantal directe zorguren 2022 gedaald, met als gevolg een lagere omzet wijkverpleging dan in 2021.

12.2 Wet langdurige zorg

De baten wet langdurige zorg zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzet uit productie	253.832	244.077
Overige omzet	2.489	4.343
Compensatie Covid-19	5.122	21.734
Correctie compensatie Covid-19	7.454	-4.302
	<u><u>268.897</u></u>	<u><u>265.852</u></u>

Toelichting:

I.v.m. de schattingsonzekerheden inzake de indiening en afwikkeling van de compensatie Covid-19 is er in 2020 2021 uit hoofde van voorzichtigheid een reservering gevormd. De reservering over 2020 is ten gunste van 2021 vrij als inkomen te vallen en tevens is er toen een nieuwe reservering over 2021 opgenomen.

In 2022 is de ingediende compensatie Covid-19 2021 goedgekeurd en is de reservering vrij komen te vallen.

12.3 Subsidie op grond van een regeling als bedoeld in de Kaderwet VWS-subsidies of door het Zorginstituut op grond van de Wet langdurige zorg

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	125	86
Totaal	<u><u>125</u></u>	<u><u>86</u></u>

1.2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

BATEN

12.4 Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

De overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Wet maatschappelijke ondersteuning	7.638	7.662
Cliëntgebonden diensten	979	1243
	<u>8.617</u>	<u>8.905</u>

13 Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Opbrengsten hotelmatige diensten	1.339	1.344
Opbrengst restaurant en winkels	289	342
	<u>1.628</u>	<u>1.686</u>

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Overige opbrengsten	7.850	7.675
Totaal	<u>7.850</u>	<u>7.675</u>

Toelichting:

De toename van de overige bedrijfsopbrengsten wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van de overige subsidies.

1.2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

LASTEN

15. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
Personeel niet in loondienst	30.254	24.258
Kosten uitbesteding onderaannemers	2.120	2.732
Professionals zorgsector/medische specialisten	3.917	4.156
Interim managers adviseurs/externe specialisten	1.610	1.560
Totaal	37.901	32.706

16. Personeelskosten

	2022	2021
	€ x 1.000	€ x 1.000
Lonen en salarissen	179.095	176.987
Sociale lasten	31.687	29.313
Pensioenpremies	15.658	15.304
Totaal personeelskosten	226.440	221.604
	2022	2021
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden gebaseerd op de contractueel overeengekomen werkbare uren.	3.799	3.853
	3.799	3.853
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De toename van uitbesteed werk en andere externe kosten wordt met name veroorzaakt door de toename van kosten personeel niet in loondienst als gevolg van hoog verzuim en de arbeidsmarktproblematiek.

1.2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

LASTEN

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	11.186	11.153
- financiële vaste activa	4	4
- egalisatie afschrijvingen	-88	-100
Totaal afschrijvingen	<u>11.102</u>	<u>11.057</u>

Toelichting:

In 2022 en 2021 hebben geen bijzondere waardeverminderingen plaatsgevonden.

Om de invoering van de NHC te versoepelen heeft de NZA ingestemd om afschrijvingscorrecties te honoreren die binnen en passend zijn aan de NZA beleidsregels. De egalisatie afschrijvingen hebben betrekking op de ontvangen afschrijvingscorrecties van NZA die dienen om de kapitaallasten te egaliseren die niet volledig gedekt worden door de NHC-tarieven.

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	16.137	15.505
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	13.283	13.850
Onderhoud en energiekosten	9.699	9.620
Huur en leasing	15.343	15.558
Administratie, registratie en communicatie	12.520	12.504
Algemeen beheer	4.480	5.236
Belastingen en verzekeringen	1.348	1.394
Overige algemene kosten	16.162	15.472
Totaal overige bedrijfskosten	<u>88.972</u>	<u>89.139</u>

Toelichting:

De voedingsmiddelen zijn gestegen o.b.v. indexatie gezien de marktontwikkelingen, afname van de Patiënt- en bewonersgebonden kosten wordt veroorzaakt door de afname van de kosten voor handschoenen en geneesmiddelen. De afname van de kosten Algemeen beheer wordt overwegend verklaard door een afname van advieskosten en projectbegeleiding.

1.2.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING 2022

LASTEN

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20	20
Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	0	25
Subtotaal financiële baten	<u>20</u>	<u>45</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten	2.461	2.652
Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	7	0
Subtotaal financiële lasten	<u>2.468</u>	<u>2.652</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-2.448</u></u>	<u><u>-2.607</u></u>

20. Honoraria accountant

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
1 Controle van de jaarrekening	307	300
2 Overige controlewerkzaamheden	6	0
3 Fiscale advisering	20	55
4 Niet-controlediensten	32	55
Totaal honoraria accountant	<u><u>365</u></u>	<u><u>410</u></u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening heeft betrekking op de totale honoraria voor de controle van de jaarrekening van het betreffende jaar.

21. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 21.

22. Wet normering topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2022 Stichting Laurens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Laurens.

Op basis van de huidige puntenscore van 13 punten wordt stichting Laurens (gelijk aan 2021) ingedeeld in klasse V (bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp). Het voor stichting Laurens toepasselijke bezoldigingsmaximum is door de RvT in 2022 vastgesteld op € 216.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	J. Huizer	A.P. Bandel	R.F.A. Buijs
functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] – [13/03]	[01/01] – [31/12]	[01/11] - [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 39.882	€ 202.347	€33.731
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.726	€ 13.545	€2.256
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 42.608</i>	<i>€ 215.892</i>	<i>€35.987</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 42.608	€ 216.000	€36.099
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 42.608	€ 215.892	€35.987
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	J. Huizer	A.P. Bandel	R.F.A. Buijs
functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	n.v.t.
Dienstbetrekking?	ja	ja	n.v.t.
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 196.197	€ 196.173	n.v.t.
beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.794	€ 12.819	n.v.t.
subtotaal	€ 208.991	€ 208.992	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000	n.v.t.
Bezoldiging	€ 208.991	€ 208.992	n.v.t.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	J.T.A. Wakkerman-van Weerdenburg
Functiegegevens	Bestuurder a.i.
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/10] - [30/11]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,670884
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€18.500
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
<i>Subtotaal</i>	€ 18.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€24.218
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€18.500
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens overschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	J.T.A. Wakkerman-van Weerdenburg
functiegegevens	Bestuurder a.i.
Aanvang en einde functievervulling in 2021	zie tabel 1b
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	zie tabel 1b
Dienstbetrekking?	zie tabel 1b
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	zie tabel 1b
beloningen betaalbaar op termijn	zie tabel 1b
subtotaal	zie tabel 1b
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	zie tabel 1b
Bezoldiging	zie tabel 1b
Bezoldiging	n.v.t.

1b. Leidende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2022		J.T.A. Wakkerman-van Weerdenburg	
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Bestuurder a.i.		
Kalenderjaar	2022	2021	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	[01/01] - [30/09]	[11/10] - [31/12]	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9	3	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1140	340	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199	
Maxima op basis van basis van de normbedragen per maand	€ 216.000	€ 83.100	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 tm 12	€281.076		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief	ja	ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 142.500	€ 42.500	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€185.000		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	
Bezoldiging	€ 142.500	€ 42.500	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022			
bedragen x € 1			
Functiegegevens	P.H.E.M. de Kort	H.B.M. Grobbink	C.G. Koedijk
	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01-01] - [31-12]	[01-01] - [31-12]	[01-01] - [31-12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 25.920	€ 17.280	€17.280
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.400	€ 21.600	€21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1			
Functiegegevens	P.H.E.M. de Kort	H.B.M. Grobbink	C.G. Koedijk
	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] - [31/12]	[01/01] - [31/12]	[01/01 - 31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 20.900	€ 14.003	€14.003
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 31.350	€ 20.900	€20.900

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	P.A. W. Lamers	H. van Grevenstein	L. de Beukelaar
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01 – 31/12]	[01/01 – 31/12]	[01/01 – 31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 17.280	€ 17.280	€ 17.280
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600
- \- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegelicht op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	P.A.W. Lamers	H. van Grevenstein	L. de Beukelaar
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 14.003	€ 14.003	€ 14.003
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.900	€ 20.900	€ 20.900

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Er zijn derhalve in het verslagjaar geen bovenmatige vergoedingen betaald.

1.2.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Laurens heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van .. mei 2023.

De raad van toezicht van de Stichting Laurens heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van .. mei 2023.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 1.1.2.

1.1.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die het beeld van de jaarrekening 2022 beïnvloeden.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
R.Buijs
Bestuurder
25 mei 2023

W.G.
A.P. Bandel
Bestuurder
25 mei 2023

W.G.
P.H.E.M. de Kort
Raad van Toezicht, voorzitter
Remuneratiecommissie
25 mei 2023

W.G.
C.G. Koedijk
Raad van Toezicht, toezichthouder/
Audit commissie
25 mei 2023

W.G.
H.B.M. Grobbink CCMM
Raad van Toezicht, toezichthouder/
Voorzitter cie kwaliteit & veiligheid
25 mei 2023

W.G.
W.M.U. van Grevenstein - Teeuwen
Raad van Toezicht, toezichthouder/
Cie kwaliteit & veiligheid
25 mei 2023

W.G.
P.A.W. Lamers
Raad van Toezicht, toezichthouder/
Audit commissie
25 mei 2023

W.G.
L. de Beukelaar
Raad van Toezicht, toezichthouder/
Audit commissie
Remuneratiecommissie
25 mei 2023

1.3 OVERIGE GEGEVENS

1.3 OVERIGE GEGEVENS

1.3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Art 23A Winst en uitkeringen

Winst die door vaststelling van de jaarrekening is bepaald kan uitsluitend worden aangewend ten bate van :

- (a) een lichaam waarop de zorgvrijstelling van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, Wet op de vennootschapsbelasting van toepassing is; of
- (b) een algemeen maatschappelijk belang,

te bepalen door de raad van bestuur, met instemming van de raad van toezicht.

Indien de raad van bestuur niet voorafgaand aan of uiterlijk direct na het besluit tot vaststelling van de jaarrekening een besluit neemt tot bestemming van de winst, zal de winst worden gereserveerd.

1.3.2 Nevenvestigingen

Stichting Laurens heeft geen nevenvestigingen.

1.3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Laurens

---

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Laurens ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in deze jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening 2022 van Stichting Laurens te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de winst-en-verliesrekening over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

D2YM4673EDSA-1286161102-139

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096,
3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 30, F: 088 792 95 08, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Laurens zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

De jaarverslaggeving omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in de jaarverslaggeving anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en RJ 400 is vereist voor het bestuursverslag;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG is vereist voor het verslag raad van toezicht;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG is vereist voor de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en RJ 400 en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bijlage in overeenstemming met het Verantwoordingsprotocol behorend bij de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals Covid-19, alsmede voor het toevoegen van het verslag raad van toezicht.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 25 mei 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. A. Terlouw RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van Stichting Laurens

---

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

1.4 BIJLAGE

1.4.1 Zorgbonus verantwoording 2021

Verantwoording besteding Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19 over de periode 1 oktober 2020 en 15 juni 2021 (bonus 2021)						
Dagtekening van de verleningsbeschikking:		22 april 2022				
	Werknemers		Derden		Totaal	
	Aantal	x€ 1.000	Aantal	x€ 1.000	Aantal	x€ 1.000
Ontvangen Zorgbonus 2021 - Netto Bonus (à € 384,71)	5657	€ 2.176	464	€ 179	6121	€ 2.355
Ontvangen zorgbonus 2021 - Belastingcomponent (à € 307,77/ € 288,53)		€ 1.741		€ 134		€ 1.875
Totaal ontvangen Zorgbonus 2021 volgens verleningsbeschikking (a)		€ 3.917		€ 312		€ 4.230
Netto uitgekeerde bonus 2021 (à € 384,71) aan werknemers	5409	€ 2.081			5409	€ 2.081
- <i>Aantal werknemers dat niet in aanmerking komt voor de bonus</i>	0	€ 0			0	€ 0
Aantal werknemers dat in aanmerking komt voor bonus 2021 (b)	5409	€ 2.081			5409	€ 2.081
Netto uitgekeerde bonus 2021 (à € 384,71) aan derden			494	€ 190	494	€ 190
- <i>Aantal derden dat niet in aanmerking komt voor de bonus</i>			0	€ 0	0	€ 0
Aantal derden dat in aanmerking komt voor bonus 2021 (c)			494	€ 190	494	€ 190
Belastingen						
- Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan werknemers netto uitgekeerde bonus (max. € 307,77 per zorgprofessional)		€ 1.362				€ 1.362
- Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan derden netto uitgekeerde bonus (max. € 288,53 per zorgprofessional)				€ 182		€ 182
Totaal afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de netto uitgekeerde bonus aan zorgprofessionals (d)		€ 1.362		€ 182		€ 1.544
Verschil verleningsbeschikking en feitelijke uitkeringen cq belastingheffing (a-b-c-d)		€ 474		-€ 60		€ 415
Verklaringen:						
- Verklaring: bonus aan werknemers en derden zijn door bevoegden geautoriseerd			Ja	Ja		
- Verklaring: de bonus aan werknemers is aangewezen als eindheffingsbestanddeel (forfaitaire WKR)			Ja			
- Verklaring: voor de bonus aan derden is de 'eindheffing aan anderen dan eigen werknemers' toegepast (eindheffing)				Ja		
- Verklaring: derden zijn schriftelijk geïnformeerd dat de verschuldigde belasting reeds is afgedragen				Ja		
- Verklaring: vergewissing voor 15 september 2021 dat de zorgprofessionals slechts één bonus 2021 ontvangen			Ja			
- Verklaring: de zorgprofessionals hebben tijdens de COVID-19 uitbraak in 2021 een uitzonderlijke prestatie geleverd			Ja	Ja		
- Verklaring: bij de bonusuitbetalingen zijn aan de zorgprofessionals geen nadere voorwaarden gesteld of verplichtingen verbonden behoudens die voorwaarde en verplichtingen die uit deze regeling volgen			Ja			

Soefificatie

Subsidie

- Voorschot verleende subsidie	€ 2.355
- Uitgekeerd aan werknemers die in aanmerking komen voor Bonus 2021	€ 2.081
- Uitgekeerd aan derden die in aanmerking komen voor Bonus 2021	€ 190
Totaal terug te betalen aan voorgeschoten subsidie	€ 84

Belastingen:

- Voorschot verleende belastingen	€ 1.875
- Afgedragen belastingen werknemers	€ 1.362
- Afgedragen belastingen derden	€ 182
Totaal terug te betalen aan voorgeschoten belastingen	€ 331

Totaal terug te betalen aan voor geschoten subsidie en belastingen

€ 415

1.4.2 Specificatie verslaglegging 2021

Verantwoording besteding Subsidierегeling bonus zorgprofessionals COVID-19 over de periode 1 oktober 2020 en 15 juni 2021 (bonus 2021)						
	Werknemers		Derden		Totaal	
	Aantal	x€ 1.000	Aantal	x€ 1.000	Aantal	x€ 1.000
Totaal ontvangen Zorgbonus 2021 volgens verleningsbeschikking (a)	5657	€ 3.917	464	€ 312	6121	€ 4.230
Aantal werknemers dat in aanmerking komt voor bonus 2021 (b)	5409	€ 2.081			5409	€ 2.081
Aantal derden dat in aanmerking komt voor bonus 2021 (c)			494	€ 190	494	€ 190
Belastingen						
- Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan werknemers netto uitgekeerde bonus (max. € 307,77 per zorgprofessional)		€ 1.362				€ 1.362
- Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan derden netto uitgekeerde bonus (max. € 288,53 per zorgprofessional)				€ 182		€ 182
Totaal afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de netto uitgekeerde bonus aan zorgprofessionals (d)		€ 1.362		€ 182		€ 1.544
Verschil verleningsbeschikking en feitelijke uitkeringen cq belastingheffing (a-b-c-d)		€ 474		-€ 60		€ 415
Verklaringen:						
- Verklaring: de bonus aan werknemers is aangewezen als eindheffingsbestanddeel (forfaitaire WKR)		Ja				
- Verklaring: voor de bonus aan derden is de 'eindheffing aan anderen dan eigen werknemers' toegepast (eindheffing publiekrechtelijke uitkeringen)			Ja			